

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ ·НЕОФИТ РИЛСКИ· БЛАГОЕВГРАД

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАЗВИТИЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ В ЮЗУ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

Приети от Академичния съвет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ на 20.04..2011 г., Протокол № 31; изм. и доп. от АС на 18.05.2011, Протокол № 33; изм. и доп. от АС на 15.06.2011 г., Протокол № 34; изм. и доп. от АС на 06.07.2011 г., Протокол № 35; изм. и доп. от АС на 21.12.2011 г., Протокол № 2; изм. и доп. от АС на 22.02.2012 г., Протокол № 4; изм. и доп. от АС на 17.07.2012 г., Протокол № 9; изм. и доп. от АС на 19.09.2012 г., Протокол № 10; изм. и доп. от АС на 04.09.2013 г., Протокол № 21; изм. и доп. от АС на 09.10.2013 г., Протокол № 22; изм. и доп. от АС на 27.11.2013 г., Протокол № 23; изм. и доп. от АС на 12.02.2014 г., Протокол № 25; изм. и доп. от АС на 16.04.2014 г., Протокол № 28; изм. и доп. от АС на 28.05.2014 г., Протокол № 29; изм. и доп. от АС на 19.12.2014 г., Протокол № 36; изм. и доп. от АС на 11.02.2015 г., Протокол № 37; изм. и доп. от АС на 18.03.2015 г., Протокол № 38; изм. и доп. от АС на 16.09.2015 г., Протокол № 45; изм. и доп. от АС на 14.10.2015 г., Протокол № 46; изм. и доп. от АС на 30.11.2015 г., Протокол № 1; изм. и доп. от АС на 03.02.2016 г., Протокол № 3; изм. и доп. от АС на 20.04.2016 г., Протокол № 6; изм. и доп. от АС на 20.09.2016 г., Протокол № 10; изм. и доп. от АС на 26.04.2017 г., Протокол № 18; изм. и доп. от АС на 31.05.2017 г., Протокол № 19; изм. и доп. от АС на 17.01.2018 г., Протокол № 25; изм. и доп. от АС на 16.05.2018 г., Протокол № 29; изм. и доп. от АС на 07.11.2018 г., Протокол № 33, изм. и доп. от АС на 22.05.2019 г., Протокол № 38; изм. и доп. от АС на 11.09.2019 г., Протокол № 40, изм. и доп. от АС на 24.02.2021 г., Протокол № 11, изм. и доп. от АС на 07.07.2021 г., Протокол № 15; изм. и доп. от АС на 29.09.2021 г., Протокол № 16; изм. и доп. от АС на 14.09.2022 г., Протокол № 25 .

Глава първа **ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Тези Вътрешни правила уреждат условията и реда за професионално и научно развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“- Благоевград, наричан по-нататък Университета. Вътрешните правила са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ), Закона за висшето образование (ЗВО) и действащото в тази област законодателство в Република България.

(2) (Нова – м.11.2018 г.) С тези правила се определят и допълнителните изисквания към научната, преподавателската и/или художественотворческата или спортната дейност на кандидатите за заемане на академични длъжности „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“ в Университета.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) Допълнителните изисквания по ал. 2 може да включват създаване на допълнителна група/групи показатели и/или повишаване на минималните национални изисквани точки по групи показатели на всяка област, определени в таблица 1 от приложението към тези правила.

Чл. 2. (1) Академичният състав включва лицата на академична длъжност в Университета, както и лицата, на които се възлага само преподавателска дейност.

(2) Академичните длъжности в Университета са: „Асистент“, „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“.

(3) (Нова – м. 11.2018 г.) Кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“ трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания към научната, преподавателската и/или художественотворческата или спортната дейност, определени в Правилника за приложение на ЗРАСРБ, както и на допълнителните изисквания, определени в приложението към тези правила по научни области и/или професионални направления за всяка академична длъжност.

(4) (Предишна ал. 3, изм. – м.11.2018 г.) В края на всяка бюджетна година катедрите изготвят справка за академичните длъжности с оглед осъществяваната учебна и научноизследователска дейност и изпълнение на изискванията на НАОА.

(5) (Предишна ал. 4, изм. – м.11.2018 г.) Длъжностите на нехабилитираните лица, на които се възлага само преподавателска дейност, са „Преподавател“ и „Старши преподавател“. На тях се възлага обучение на специалисти по практически дисциплини и на неспециалисти по езиково обучение, спорт, изкуство и други.

Чл. 3. Правилата определят:

1. Условията за прием и обучение на докторанти, както и реда за придобиване в Университета на образователната и научна степен „Доктор“ и на научната степен „Доктор на науките“.

2. Условията и реда за заемане на длъжности от академичния състав на Университета.

Чл. 4. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) Оценяването на дисертационен труд се извършва само за лицата, които отговарят на съответните минимални национални изисквания, а на кандидатите за заемане на академичните длъжности „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“ – само за онези, които отговарят и на съответните допълнителни изисквания, определени в тези правила.

(2) (Нова – м.11.2018 г.) Оценката за съответствие с минималните национални изисквания и с допълнителните изисквания по чл. 2, ал. 3, както и оценяването на

резултати, научен принос и оригиналност на представените трудове, на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на кандидатите за заемане на академичните длъжности „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“ се извършва от научно жури, създадено и функциониращо при условията и по реда на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и на тези правила.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) За всяка конкретна процедура съставът на научното жури се утвърждава от факултетния съвет по предложение на съответната катедра.

(4) (Предишна ал.2, изм. – м.11.2018 г., изм. – м.09.2019 г.) Съставът на научното жури за заемане на академичната длъжност „Главен асистент“, „Доцент“ или „Професор“ се утвърждава от факултетния съвет в срок до два месеца от публикуване на обявата за конкурса в Държавен вестник

(5) (Предишна ал. 3, изм. – м.11.2018 г.) Ректорът определя със заповед състава на научното жури, утвърден по реда на предходната алинея. При констатирани процедурни нарушения ректорът връща за второ обсъждане и утвърждаване състава на научното жури в срок до 14 дни от получаването му. След второто разглеждане и утвърждаване от факултетния съвет, решението е окончателно и ректорът определя със заповед състава на утвърденото жури не по-късно от 14 дни от получаването му.

(6) (Предишна ал. 4, изм. – м.11.2018 г.) За членове на научното жури се избират лица, хабилирани в български висши училища или научни организации, с резултати в съответната специалност и/или професионално направление за обявения конкурс или тема на дисертационния труд, а при невъзможност – в съответната научна област, включени в регистъра по чл. 2а на ЗРАСРБ, и/или учени от чуждестранни висши училища или научни организации с резултати в съответната специалност и/или професионално направление, и/или научна област. При интердисциплинарност на обявения конкурс или тема на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която обявеният конкурс или тема на дисертационния труд има отношение. Изборът се осъществява от две обособени групи – на външни и на вътрешни членове. При избор на научно жури се определя и по един външен и един вътрешен резервен член.

(7) (Нова – м.11.2018 г.) Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

(8) (Предишна ал. 5, изм. и доп.– м.11.2018 г.) За членове на научното жури по ал. 2 не могат да бъдат избирани лица:

1.(изм. – м.11.2018 г.) които имат конфликт на интереси по смисъла на § 1, т. 2а от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или заемане на академична длъжност или за които са налице ограниченията по чл. 33 на същия закон, както и лица, които имат частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито;

2. (нова – м.11.2018 г.) които са свързани лица по смисъла на § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност;

3. (нова – м.11.2018 г.) за които е доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове;

4. (нова – м.11.2018 г.) които са освободени от академична длъжност на основание чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗРАСРБ;

5. (нова – м.11.2018 г.) които са били членове на научното жури по предходните две последователни процедури за защита на дисертационен труд и/или за заемане на академична длъжност в едно и също професионално направление в Университета, в случаите, когато има достатъчно хабилирани лица в това професионално

направление.

(9) (Нова – м.11.2018 г.) Обстоятелствата по ал. 8, т. 1-4 в процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се установяват с декларация от всеки член на научното жури, а по ал. 8, т. 5 със справка, издадена от отдел „Академично и научно развитие“.

(10) (Нова – м.11.2018 г.) По искане до факултетния съвет на кандидата за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност един член на журито се заменя с друг от съответната квота по предвидения от закона ред. Искането може да бъде направено само веднъж.

(11) (Предишна ал. 6, изм.– м.11.2018 г.) Членове на журито се освобождават при:

1. писмен отказ поради обективна невъзможност да изпълняват задълженията си;

2. възникване на обстоятелства по чл. 4, ал. 5 от ЗРАСРБ;

3. непредставяне в срок на рецензия или становище.

(12) (Предишна ал. 7, изм. и доп.– м.11.2018 г.) Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав. Отказът на член на журито от участие в заседание по неуважителни причини или отказът за полагане на подпис от член на журито в протокола се установява с подписите на присъстващите членове на журито и не е основание за спиране на процедурата. На мястото на отказалия да присъства член на журито заседава съответният резервен член.

(13) (Предишна ал. 8, изм. – м.11.2018 г.) Първото заседание се открива от най-възрастния вътрешен член на журито. Научното жури по ал. 2 избира един от вътрешните членове за председател. На това заседание председателят запознава останалите членове на журито с постъпилата документация и съответните процедури, след което се взема решение за допускане на кандидатите до оценяване в съответствие с изискванията по чл. 3, ал. 3 от ЗРАСРБ.

(14) (Изм. - м.05.2011 г., предишна ал. 9, изм. – м.11.2018 г.) Членовете на журито подписват декларация за отсъствие на обстоятелствата по чл. 4, ал. 5, т. 1 от ЗРАСРБ, а председателят на научното жури изисква от отдел „Академично и научно развитие“ справка за обстоятелствата по чл. 4, ал. 5, т. 5 от ЗРАСРБ.

(15) (Предишна ал.10, изм. – м.11.2018 г.) Председателят на научното жури организира с помощта на отдел „Академично и научно развитие“ начина на предоставяне на трудовете на кандидата/ите в конкурса на всеки един от членовете на журито в предвидения от закона срок.

(16) (Предишна ал. 11, изм. и доп. – м.11.2018 г.) Решенията на журито се приемат с явно гласуване и с обикновено мнозинство и се оформят в протокол. Протоколът съдържа като своя неразделна част мотивите за приемането на съответното решение, включително относно:

1. резултатите на кандидата, неговия научен принос, оригиналност на представените трудове и достоверност на представените научни данни;

2. отговорите на кандидата на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към него въпроси;

3. мотивите относно приемането или неприемането на становището на кандидата в случаите по ал. 11, изречение второ от ЗРАСРБ.

(17) (Нова – м.11.2018 г.) Когато при оценяването по ал. 1 член на научното жури установи или се получи писмен сигнал за плагиатство, който не е анонимен и е мотивиран, научното жури задължително се произнася с решение относно наличието или липсата на плагиатство в дисертационния труд, по ред, установен от ЗРАСРБ и тези правила. В тези случаи, преди да се произнесе, научното жури дава възможност на

кандидата да представи своето становище.

(18) (Нова – м.11.2018 г.) При постъпил сигнал за плагиатство в открита процедура за оценяване по ал. 1, процедурата не може да бъде прекратена поради оттегляне на документите на кандидата.

(19) (Премишна ал.12, изм. и доп. – м.11.2018 г.) При обективна невъзможност за присъствено гласуване на членовете на научното жури, решенията могат да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства при условия и по ред, определени в § 7, ал. 1-3 от Допълнителните разпоредби на тези правила.

Чл. 5. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Университетът поддържа електронна база данни за защитените дисертационни трудове, която съдържа рецензиите, становищата, резюметата на рецензираните публикации и авторефератите на български език и на един от езиците, които традиционно се ползват в съответната научна област. Достъпът до базата е публичен чрез интернет страницата на Университета и се запазва най-малко 5 години след приключване на съответната процедура.

(2) (Изм. и доп. – м.11.2018 г.) Университетът съхранява по един екземпляр от защитените дисертационни трудове, авторефератите към тях, рецензиите и становищата на хартиен и електронен носител, информация за издадените дипломи за придобита образователна и научна степен „Доктор” и научна степен „Доктор на науките“, както и за избраните на академични длъжности лица. В срок до 14 дни след датата на издаването на дипломата за научна степен, съответно датата на избора на академична длъжност, експертите в отдел „Академично и научно развитие” изпращат в Националния център за информация и документация по един комплект документи от реализираните процедури, съгласно изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

(3) Рецензии и становища, които не отговарят на изискванията, приложени към настоящите правила, се връщат от председателя на журито за преработка.

(4) В случаите по чл. 4, ал. 11 освободеният член на журито се замества с резервния член.

(5) При провеждане на процедури по ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, съдържащи класифицирана информация, заседанията на съответните органи са закрити и се прилагат изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

(6) На всички заседания на журито присъства техническият секретар на катедрата, към която е обявената процедура или определено от декана на факултета лице.

Глава втора

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР” И НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“

Раздел I

Прием и обучение на докторанти

Чл. 6. (1) За докторанти могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен „Магистър“.

(2) Обучението за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” се осъществява в редовна, в заочна, в дистанционна или в самостоятелна форма на обучение.

(3) Редовната и самостоятелната форма на обучение са с продължителност до 3 години, а заочната и дистанционната – до 4 години.

(4) (Изм. – м.06.2011 г., изм. – м. 09.2013 г., изм. – м. 11.2013 г.) Минималният срок за обучение в редовната и самостоятелната докторантура е 2

години, а в задочната и дистанционната докторантура – 3 години.

(5) (Нова – м.02.2016 г.) В случай на готовност за защита по смисъла на чл. 55 от настоящите правила, докторант на самостоятелна подготовка може да бъде отчислен с право на защита, но не по-късно от шест месеца преди изтичане на срока по предходната алинея.

(6) (Предишна ал. 5 – м.02.2016 г., изм. – м.11.2018 г.) Обучението в докторантура се извършва само по акредитирани от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) докторски програми по научни специалности.

(7) (Предишна ал. 6 – м.02.2016 г., изм. – м.11.2018 г.) Обучението в докторантура се извършва в катедрата при условие, че има поне едно хабилитирано лице от съответното акредитирано професионално направление.

Чл. 6а. (Нов - м.06.2011 г.) (1) Университетът извършва обучение срещу заплащане по образователната и научна степен „Доктор” по специалности, които са получили при акредитацията оценка „Много добър”.

(2) Правото по предходната алинея ползват лицата, които имат среден успех не по-малко от „Много добър (4.50)” от конкурсните изпити за докторанти.

Чл. 6б. (Нов – м. 11.2018 г.) (1) Образователната и научна степен „Доктор“ може да се придобива и в условия на съвместно ръководство от български научен ръководител в Университета и чуждестранен научен ръководител от акредитирано в съответната държава висше училище или научна организация за обучение в образователната и научна степен „Доктор“ или съответстващата степен, при условия и по реда на ЗРАСРБ, на правилника за приложението му и тези правила.

(2) Образователната и научна степен „Доктор“ по реда на ал. 1 се придобива при сключен договор за съвместно ръководство за обучение между ЮЗУ „Неофит Рилски“ и чуждестранно висше училище или научна организация и спазване на нормативните уредби в България и съответната страна, както и на правилниците на двете страни.

(3) Условията за прием, ръководството, разпределението на периодите на мобилност на докторанта, защитата на дисертациите и издаването на дипломата се определят в предварително подготвен и сключен рамков договор за съвместно ръководство за обучение по ал. 1.

(4) За извършеното обучение по реда на ал. 1, ЮЗУ „Неофит Рилски“ и съответното чуждестранно висше училище или научна организация, издават обща диплома за образователната и научна степен „Доктор“ или отделни дипломи с отбелязване в тях на съвместното ръководство.

Обявяване на конкурса

Чл. 7. (1) Писмени предложения за прием на редовни и задочни докторанти по акредитирани научни специалности за всяка предстояща учебна година се правят от катедрените съвети. В 14-дневен срок тези предложения се разглеждат и приемат от факултетния съвет и се внасят за утвърждаване от Академичния съвет. Към доклада за утвърждаване се прилага и препис-извлечение от протокола на катедрения съвет, на който е взето решението за приема.

(2) Утвърденият от Министерския съвет брой на приеманите за обучение докторанти се обявява ежегодно от Университета, но не по-късно от един месец след утвърждаването от МС.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) Приемът в редовна и задочна форма на докторантура се извършва с конкурс, който се провежда не по-рано от един месец след изтичането на срока за подаване на документи по чл. 3, ал. 2 от ЗРАСРБ.

(4) (Предишна ал. 3, изм. – м.11.2018 г.) Конкурсът за прием в редовна и задочна докторантура се обявява в „Държавен вестник” и на интернет страницата на

Университета.

Чл. 8. (1) В двумесечен срок от обявяването на конкурса в „Държавен вестник” кандидатите подават в отдел „Академично и научно развитие” следните документи:

1. заявление до ректора за участие в конкурса;
2. автобиография (европейски образец);
3. диплома (с приложението) за придобита образователно-квалификационна степен „Магистър” или нотариално заверено копие;
4. удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
5. мотивационно писмо за участие в конкурса;
6. медицинско свидетелство;
7. други документи, удостоверяващи интересите и постиженията им в съответната научна област.

(2) (Нова – м. 09.2015 г.) В случай, че подготовката се провежда на чужд език, кандидатите представят документ или подписват декларация за удостоверяване нивото на владеене на чуждия език, което не може да бъде по-ниско от „B2“, съгласно Общата европейска езикова рамка.

(3) (Изм. - м.05.2011 г., предишна ал. 2, изм. – м.10.2015 г.) При подаване на документите кандидатите внасят такса за административни услуги, определена с решение на Академичния съвет.

(4) (Нова - м.06.2011 г., предишна ал. 3 – м.10.2015 г.) Заявлението на кандидатите за обучение срещу заплащане и приложените към него документи по ал. 1, включително таксата по ал. 2, се приемат целогодишно.

Чл. 9. Конкурсът за редовна и задочна докторантура се провежда не по-рано от 1 месец след изтичане на срока за подаване на документи за участие.

Допускане до участие в конкурса

Чл. 10. (1) Допускането на кандидатите до участие в конкурса се извършва от комисия, определена със заповед на ректора, в състав: декан на факултета, ръководител на катедрата и преподавател в съответната докторска програма, предложен от ръководителя на катедрата.

(2) (Доп. – м.11.2018 г.) Комисията по ал. 1 разглежда документите на кандидатите за съответствие с изискванията за допустимост на ЗРАСРБ, правилника за приложението му и тези правила и взема решение за допускане в 20-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документи.

(3) Деканът на факултета, в който се осъществява докторантското обучение, уведомява писмено кандидатите за резултатите от допускането им до участие в конкурса, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за това решение.

(4) (Изм. и доп. – м.11.2018 г.) Допуснатите кандидати се уведомяват за датата на изпитите, като уведомлението съдържа и списък на въпросите за изпита по специалността. Уведомлението по ал. 3 се изпраща най-късно един месец преди датата на първия изпит.

(5) Цялата документация във връзка с изискването на този член се предава за съхранение в отдел „Академично и научно развитие”.

Чл. 11. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до декана на приемащия факултет.

(2) (Изм. – м.11.2018 г.) Деканът на приемащия факултет възлага на нова комисия от трима хабилитирани преподаватели да се произнесе по възражението. Въз основа на доклада на комисията деканът взема окончателно решение в 10-дневен срок

от получаване на възражението.

Провеждане на конкурса и избор

Чл. 12. Конкурсът включва изпит по специалността и по чужд език, избран от кандидата. Кандидатите за докторанти по чужд език и чужда литература полагат изпит по чужд език, различен от изпита по специалността.

Чл. 13. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) Конкурсните изпити се провеждат в срок не по-рано от *един месец* след датата на уведомяване по чл. 10, ал. 4 от настоящите правила във факултета, където ще се обучават докторантите.

(2) Кандидатът за докторант полага изпити по специалността и по един избран от него чужд език (английски, френски, немски, италиански, испански, руски) пред тричленна комисия, назначена със заповед на ректора, както следва:

1. Съставът на комисията за изпита по специалността е от хабилиитирани лица или от лица, придобили научната степен „Доктор на науките” от същата научна област;

2. В състава на комисията за изпита по чужд език могат да се включат и нехабилиитирани лица.

(3) (Нова - м.06.2011 г.) Конкурсните изпити за докторанти в платена форма на обучение се провеждат през цялата година, без месеците юли и август.

Чл. 14. (1) Изпитът по специалността е писмен – анонимен, и устен, с отделни оценки за всеки. До устен изпит се допускат получилите оценка най-малко „Много добър (4,50)”. За успешно положили изпита се считат кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и от устния изпит най-малко „Много добър (5,00)”.

(2) До изпит по чужд език се допускат само кандидатите, успешно положили изпита по специалността. Успешно положили изпита по чужд език са кандидатите, получили оценка не по-малко от „Добър (4,00)”.

Чл. 15. (1) Резултатите от всеки изпит се отразяват от изпитната комисия в протокол, който се довежда до знанието на кандидатите в деня на изпита. Оценките са окончателни и не подлежат на преразглеждане.

(2) Протоколите на изпитните комисии се предават в отдел „Академично и научно развитие” в тридневен срок от датата на изпита.

(3) Кандидатите, успешно положили изпитите по предходния член, се класират по оценката от изпита по специалността.

Чл. 16. (1) Изборът на кандидати за докторанти, успешно положили изпитите, се провежда от факултетния съвет, но не по-късно от един месец след изпита по чужд език.

(2) (Изм. – м.11.2018 г.) Факултетният съвет взема решение за зачисляване на успешно издържалите конкурса кандидати въз основа на доклад за резултатите от проведения конкурс. В решението се посочват темата на дисертационния труд и научният ръководител на докторанта, който се избира по предложение на катедрения съвет. За научен ръководител се избира хабилиитирано лице.

(3) (Нова - м.02.2015 г., изм. – м. 03.2015 г., изм. – м.01.2019 г.) Ректорът може да утвърди на докторанта и научен консултант въз основа на мотивирано предложение от факултета.

(4) (Нова – м. 03.2015 г.) На докторанта може да бъде определен, по изключение, с решение от Ректорския съвет, повече от един научен ръководител или научен консултант, в случай, че докторантът е чуждестранен гражданин или при друга обоснована необходимост.

(5) (Предишна ал. 3 – м.02.2015 г., предишна ал. 4 – м.03.2015 г.) Решението на факултетния съвет за избор на докторанта се взема с обикновено мнозинство и явно

гласуване.

(6) (Предишна ал. 4 – м.02.2015 г., предишна ал. 5 – м.03.2015 г.) В случай, че за едно място конкурсната комисия е класирала двама или повече кандидати с равна оценка от изпита по специалността, факултетният съвет избира един от тях, като се съобразява с оценката от изпита по чужд език, със средния успех от дипломата за висше образование за придобита образователно-квалификационна степен „Магистър“, както и с документите, удостоверяващи интересите и постиженията на кандидатите. При условие, че нито един от кандидатите не получи мнозинство, се провежда ново гласуване с участието на двамата кандидати, получили най-много гласове.

(7) (Предишна ал. 5 – м.02.2015 г., предишна ал. 6 – м.03.2015 г., доп. – м.11.2018 г.) Отдел „Академично и научно развитие“ информира кандидатите за резултата от избора във факултетния съвет в срок не по-късно от 14 дни от проведеното заседание.

Чл. 17. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Приемът на докторанти в самостоятелна форма на обучение се извършва без изпит, през цялата академична година, след представяне на проект на дисертационния труд, разработен в основната му част, както и библиография.

(2) (Изм. и доп. - м.06.2011 г.) Кандидатите за докторантура в самостоятелна форма на обучение – български граждани и граждани на държави-членки на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, подават в отдел „Академично и научно развитие“ следните документи:

1. заявление за зачисляване на докторантура към съответната катедра;
2. проект на дисертационен труд, разработен в основната му част;
3. библиография;
4. диплома за придобита образователно-квалификационна степен „магистър“;
5. автобиография;
6. мотивационно писмо;
7. документ за платена сума в размера, определен в съответствие с § 6 от

Преходните и заключителните разпоредби за кандидатите по чл. 21, ал. 5 от Закона за висшето образование, които не работят по основно трудово правоотношение с ЮЗУ „Неофит Рилски“.

(3) (Изм. и доп. – м.11.2018 г.) В срок до един месец от подаване на документите проектът на дисертационния труд се рецензира и обсъжда от катедрения съвет в присъствието на кандидата. Ако катедреният съвет одобри работата на кандидата, ръководителят на катедрата прави предложение до декана за темата на дисертацията, научната област, индивидуалния учебен план за работа на докторанта и научния ръководител.

(4) Въз основа на предложението по ал. 3 факултетният съвет в срок до един месец взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава темата на дисертационния труд, научния ръководител и индивидуалния учебен план на докторанта.

(5) Решението на съвета за зачисляване на докторанта и всички документи, свързани със зачисляването, се представят в 7-дневен срок в отдел „Академично и научно развитие“.

(6) Всички документи, свързани с приемането и обучението на докторанта, се съхраняват в отдел „Академично и научно развитие“ за срок от 6 години след приключване на обучението.

Чл. 18. (1) (Доп. - м. 06.2011 г.) Въз основа на решението на факултетния съвет по чл. 16, ал. 3, и чл. 17, ал. 4, ректорът издава заповед за зачисляване на

докторанта. В заповедта се посочват: формата на докторантурата; катедрата и факултета, в които се организира обучението; срокът на обучение; темата на дисертационния труд; научната област и научният ръководител; размерът на годишната такса, ако има такава; както и размерът на таксата на приетите за докторанти по чл. 6а.

(2) (Нова - м.06.2011 г.) В едномесечен срок от издаване на заповедта за зачисляване на докторант за обучение срещу заплащане, ректорът сключва договор и докторантът внася половината от годишния размер на таксата, определена с тези правила.

Прием на чуждестранни граждани

Чл. 19. Български граждани и граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, завършили чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват за докторанти след като придобитото висше образование им бъде признато по реда на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобитото висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища при условията и по реда, предвидени в тези правила.

Чл. 20. (1) (Доп. – м. 11.2018 г.) Лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура:

1. в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен;

2. съгласно актове на Министерския съвет;

3. по реда на чл. 95, ал. 9 от Закона за висшето образование.

(2) (Нова – м.11.2018 г.) Кандидатите по ал. 1, т. 1 и 2 се приемат при условията и по реда, определени в съответната спогодба или в акта на Министерския съвет, съгласувано с Университета.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) Лицата по ал. 1, т. 3 се приемат при условията и по реда, определен в тези правила.

(4) (Предишна ал. 2, изм. – м.11.2018 г.) Лицата по ал. 1 могат да кандидатстват за докторанти и при условията и по реда за приемане на българските граждани, ако:

1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;

2. имат статут на бежанци;

3. са от българска народност.

Чл. 21. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Кандидатите за докторанти по чл. 20, ал. 1 попълват заявление, в което посочват кратки биографични данни, проект на темата на дисертационния труд, степента на владеене на чужди езици.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. копие от документа за висше образование, от който е видно, че кандидатът притежава магистърска степен;

2. медицинско свидетелство, издадено в едномесечен срок преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства

3. списък на публикациите, ако има такива;

4. копие от документите за гражданство;

5. две снимки;

6. удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена

от чуждестранно висше училище.

(3) Документите по ал. 2, т. 1 и 2 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива договори – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

Чл. 22. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Кандидатите по чл. 20, ал. 1., т. 1 и 2, подават документите по чл. 21, ал. 1 и 2, в Министерството на образованието и науката и се приемат за обучение при условията и по реда, определени в съответната спогодба или в акт на Министерския съвет, съгласувано с Университета.

(2) По предложение на Министерството на образованието и науката ректорът издава заповед за зачисляване, с която определя формата и срока на докторантурата, научния ръководител и катедрата, в която ще се обучава докторантът.

Чл. 23. (1) Кандидатите по чл. 20, ал. 1, т. 3, подават документите си в Университета до 30 октомври в годината на кандидатстването.

(2) Решение за одобряване на кандидатите се взема от съответния факултетен съвет в едномесечен срок от подаването на документите.

(3) Ректорът издава заповед за зачисляване на докторанта въз основа на решението на факултетния съвет, с която определя формата и срока на докторантурата, научния ръководител и катедрата, в която ще се обучава докторантът.

(4) (Доп. – м.11.2018 г.) Отдел „Академично и научно развитие” изпраща документите на одобрените кандидати по чл. 20, ал. 1, т. 3 в Министерството на образованието и науката в изпълнение на Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим.

Чл. 24. Университетът организира езиковата и специализираната подготовка на чужденците, приети за докторанти в Република България.

Чл. 25. (1) Обучението на чуждестранните докторанти се провежда по учебната документация, валидна за докторантите български граждани.

(2) Обучението за придобиване на езикови и специализирани знания е с продължителност не по-малко от 6 месеца и се извършва в учебни групи с численост не повече от 10 докторанти.

(3) Езиковата и специализираната подготовка на докторантите се осъществява чрез изучаване на задължителни учебни дисциплини, разпределени в 3 групи, при минимален хорариум, както следва:

1. за хуманитарните специалности – български език – 550 учебни часа;
2. за всички останали специалности – български език – 430 учебни часа;
3. за всички специалности – специализирани учебни дисциплини – 230 учебни часа.

Чл. 26. (1) Обучението по български език завършва с писмен и устен изпит.

(2) Специализираната подготовка завършва с изпити по всички учебни дисциплини, предвидени в учебния план.

(3) Съставът на комисиите, пред които се полагат изпитите, се определя със заповед на ректора по предложение на декана.

Чл. 27. На лицата, успешно завършили езиковата и специализираната подготовка, се издава свидетелство по образец, утвърден от министъра на образованието и науката.

Обучение на докторантите

Чл. 28. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Докторантите по всички форми на докторантура изпълняват докторантската програма по съответната научна специалност или

направление.

(2) Обучението на докторантите включва следните дейности:

1. научноизследователска (художественотворческа) дейност, включително участие в научни проекти;
2. (доп. – м.11.2018 г.) посещение и участие в работата на учебни курсове (лекции, семинари, тюториали от докторско ниво);
3. преподавателска и/или експертна дейност, участие в научни форуми (национални и/или международни);
4. изпити, предвидени в индивидуалния учебен план;
5. (изм. – м.11.2018 г.) разработване на докторска дисертация.

(3) Разпределението по видове дейности за срока на обучение се извършва на базата на стандарт за индивидуален учебен план, при спазване на задължителните изисквания, утвърдени в настоящите правила.

Чл. 29. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план, който се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се и се приема на катедрен съвет и се утвърждава от факултетния съвет.

(2) (Изм. – м. 11.2018 г.) Индивидуалният учебен план се изготвя на базата на учебния план на акредитираната от НАОА докторантска програма. Той определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план на дейностите, които докторантът трябва да извърши по години. Индивидуалният учебен план съдържа:

1. темата на дисертационния труд;
2. разпределението на всички дейности по години;
3. изпитите и сроковете за полагането им;
4. посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;
5. педагогическа или друга академична дейност;
6. етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд.

(3) (Изм. – м.11.2018 г.) Промяна на темата на дисертационния труд и/или смяна на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от *3 месеца* преди датата на заседанието на катедрата за предварителното обсъждане. Промяната се извършва със заповед на ректора на Университета въз основа на решение на факултетния съвет, по предложение на катедрата.

Чл. 30. (1) (Изм. – м.05.2017 г., изм. – м.11.2018 г.) Докторантите полагат изпитите по индивидуалния учебен план пред комисии, в състава на които се включват не по-малко от три хабилитирани лица, едно от които е научният ръководител на докторанта.

(2). (Нова – м.05.2017 г.) Съставът на комисиите за полагане на изпитите по задължителните учебни дисциплини – английски език и дисциплина, свързана с изготвяне и изпълнение на научно-изследователски и други проекти, се определя със заповед на ректора, а за останалите дисциплини от индивидуалния учебен план на докторанта – със заповед на декана.

(3) (Нова – м.09.2012 г., предишна ал. 2, изм. – м.05.2017 г., доп. – м.11.2018 г.). В състава на комисията по чужд език могат да се включат и нехабилитирани лица, но поне един от членовете задължително трябва да е хабилитирано лице.

Чл. 31. (1) Докторантите се атестират от факултетния съвет в края на всяка академична година.

(2) (Доп. – м.11.2018 г.) Докторантите представят пред членовете на катедрата отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план.

(3) Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторантите пред съвета на катедрата.

(4) При необходимост научният ръководител, съвместно с докторанта, предлага конкретизация на индивидуалния му учебен план.

(5) Съветът на катедрата приема:

1. становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта;

2. предложение за атестация на докторантите;

3. (доп. – м.11.2018 г.) предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година;

4. препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.

(6) Предложението по ал. 5, т. 2 и 3, се утвърждава от факултетния съвет.

Чл. 32. (1) Освен отчитането по реда на предходния член, редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят пред декана доклад за изпълнението на индивидуалния им учебен план, към който се прилагат:

1. отчет за работата, извършена по дисертационния труд и индивидуалния учебен план, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал;

2. отчет за преподавателската работа, заверен от ръководителя на катедрата.

(2) (Доп. – м.11.2018 г.) Въз основа на отчетите по ал.1 деканът представя доклад до ректора на Университета за изпълнението на изискванията по чл. 28, ал. 3 от редовните докторанти.

Прекъсване и удължаване срока на обучението

Чл. 33. (1) Докторантите имат право да прекъсват обучението си поради болест, майчинство, семейни и други причини общо за не повече от две години.

(2) Прекъсването на докторантурата става със заповед на ректора въз основа на молба на докторанта и с мнението на научния ръководител след решение на факултетния съвет.

Чл. 34. Срокът на докторантурата може да се удължи по обективни причини до една година със заповед на ректора след съгласуване с научния ръководител по предложение на факултетния съвет.

Чл. 35. (1) (Изм. – м.09.2015 г.) Докторантите имат право при обективни обстоятелства, еднократно да се преместват от/в друго висше училище, в друга докторска програма или форма на обучение.

(2) (Нова - м.10.2015 г.) Факултетният съвет взема решение за записване в случаите по предходната алинея въз основа на предложение на катедрата, след признаване на период на обучение и положени изпити по индивидуалния план.

(3) (Нова - м.10.2015 г.) Признаването на изпити и периоди на обучение се извършва от експертна комисия, определена със заповед на ректора, в която са включени поне 3 хабилитирани лица от съответното професионално направление. Комисията съставя протокол с резултатите от признаването.

(4) (Нова - м.10.2015 г.) Въз основа на решението на факултетния съвет по ал.2, ректорът издава заповед за записване/зачисляване на докторанта.

Чл. 36. (1) Редовните докторанти ползват ваканция не по-малко от 30 дни в рамките на една учебна година.

(2) Ваканцията по ал. 1 се разрешава от декана по предложение на ръководителя на катедрата след съгласуване с научния ръководител.

Права и задължения на докторантите

Чл. 37. Докторантите имат право:

1. Да получават квалифицирана помощ за своето научно и професионално-творческо израстване от научния си ръководител и от други лица, имащи отношение към дисертационната разработка.

2. Да участват в научноизследователската дейност на факултета, като се гарантират авторските, изобретателските и сродните им права и възнаграждения.

3. Да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на Университета.

4. Да ползват студентски общежития и столове, медицинско обслужване, намаление при пътуване по градски и междуградски транспорт, както и цялата база за учебна, научноизследователска, спортна и културна дейност.

5. Да ползват кредит за заплащане на такси и/или за издръжка през периода на обучението.

6. Да участват в специализации, конференции, научни форуми и др. в страната и чужбина, ако темата на същите е в съответствие с темата на дисертационния труд и проявата е предвидена в индивидуалния план за обучение, като средствата се осигуряват по план-сметките им.

Чл. 38. Докторантите са длъжни:

1. Да изпълняват успешно и в срок задачите, възложени в индивидуалния им план.

2. Да опазват материално-техническата база на Университета.

3. Да спазват изискванията на университетските правилници.

4. Да пазят името и престижа на Университета.

5. (Нова - м. 05.2011 г.) Да участват в различните етапи на организираната от университета кандидатстудентска кампания.

Чл. 39. Университетът допълнително стимулира научно-изследователската и художествено-творческата дейност на докторантите чрез:

1. Осигуряване на условия за участие в научни и художественотворчески проекти, финансирани чрез държавната субсидия за научноизследователска и художествено-творческа дейност на Университета.

2. (Изм. – м.11.2018 г.) Осигуряване на условия за публикуване в издавани от Университета книжни и електронни списания, сборници и други.

Чл. 40. Финансирането и материалното осигуряване на докторантурата, субсидирана от държавата, се осъществява съгласно действащото законодателство.

Чл. 41. Средствата за стипендии се планират в бюджета на Университета и се изплащат ежемесечно на докторантите.

Чл. 42. (1) Докторантите (български или чужди граждани) заплащат семестриални такси, чийто размер се утвърждава ежегодно от Министерския съвет.

(2) Таксите по ал. 1 не се заплащат през последните две години на докторантурата.

(3) (Нова – м. 06.2011 г., изм. – м. 09.2013 г., изм. и доп. – м. 09.2015 г.) Докторантите – български граждани, приети по реда на чл. 21, ал. 5 от Закона за висшето образование в редовна или задочна форма на обучение, заплащат за обучението си ежегодно сума в размер, определен с решение на академичния съвет:

1. за редовна форма на обучение – 7 МРЗ;

2. за задочна форма на обучение – 5 МРЗ.

(4) (Нова – м. 09.2013 г., изм. и доп. – м. 09.2015 г.) Докторантите – чужди граждани, приети в самостоятелна форма на докторантура по реда на чл. 21, ал. 5 от Закона за висшето образование и/или обучаващи се на английски език, заплащат за обучението си ежегодно сума в размер, определен с решение на академичния съвет.

(5) (Нова - м. 06.2011 г., предишна ал. 4 - м.09.2013 г.) Докторантите, приети в

самостоятелна форма на докторантура, които не работят по основно трудово правоотношение с ЮЗУ „Неофит Рилски“, заплащат за обучението си ежегодно сума в размер на 4 МРЗ.

(6) (Нова - м. 06. 2011 г., изм. и доп. м. 07.2012 г., предишна ал. 5. - м.09.2013 г.) Докторантите, приети в самостоятелна форма на докторантура, работещи на основен трудов договор в ЮЗУ „Неофит Рилски“, заплащат еднократна такса в размера, определен с ПМС за задочна форма на обучение.

(7) (Предишна ал. 6, отменена м.09.2013 г.).

(8) (Предишна ал.7 - м.09.2013 г.) Таксите по ал. 1 не се заплащат от чуждестранни докторанти, приети по актове на МС или по междуправителствени спогодби, уреждащи тази материя.

(9) (Предишна ал. 8 - м.09.2013 г., изм. и доп. – м.09.2015 г.) Лица с двойно гражданство, едно от които е българско, заплащат половината от размера на определената по чл. 95, ал. 9 от ЗВО такса в Университета, когато кандидатстват и са приети при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

(10) (Нова – м. 06.2011 г., предишна ал. 5, изм. – м.09.2013 г., изм. и доп. – м.09.2015 г.) Годишните такси по предходните алинеи се заплащат на две равни вноски, в едномесечен срок от зачисляването и от началото на всяко полугодие от срока на обучението. С разрешение на ректора се допуска разсрочено плащане и/или удължаване на едномесечния срок, но не по-късно от края на полугодия, за което се дължи таксата.

(11) (Нова – м.09.2015 г., отменена – м.04.2017 г.).

(12) (Нова – м.10.2015 г.) Докторанти, зачислени на самостоятелна подготовка по реда и при условията на чл. 18 във връзка с чл. 42, ал. 6 от настоящите правила, на които основният трудов договор с Университета е прекратен, продължават обучението си като заплащат такса в размер, определен съгласно чл. 42, ал. 5 от настоящите правила, пропорционално на оставащия срок на обучение.

Чл. 43. (1) Докторантът се отстранява за определен срок при:

1. системно неизпълнение на задълженията си по индивидуалния учебен план;
2. системно нарушаване на правилниците на Университета;
3. доказано плагиатство;
4. осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.

(2) Отстраняването се извършва със заповед на ректора въз основа на доклад на научния ръководител и решение на факултетния съвет.

Чл. 44. Докторанти, напуснали обучението си по собствено желание, или отстранени, с изключение на случаите по здравословни причини, възстановяват на Университета получените суми по план-сметките им.

Материално и финансово осигуряване на обучението

Чл. 45. Университетът осигурява обучението и предоставя материалната си база на всички свои докторанти, като поема разходите по зачисляване, обучение и защита само на тези в редовна и задочна форма на обучение, както и на докторантите в самостоятелна форма на обучение, които като преподаватели и асистенти имат стаж в Университета не по-дълъг от 4 години.

Чл. 46. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) В срок от един месец след изтичането на срока по чл. 8, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ съответната катедра предлага на факултетния съвет докторантът да бъде отчислен с право или без право на защита. Факултетният съвет се произнася с решение по предложението на катедрата на първото си заседание след

заседанието на катедрата.

(2) Докторант, отчислен с право на защита, получава документ по образец от Университета, удостоверяващ обучението му в съответната докторантура и положените от него изпити.

(3) В случай, че в едногодишен срок от отчисляването докторантът не се яви на защита, разходите по процедурата за защита на дисертацията са за сметка на докторанта.

(4) (Нова – м.05.2019 г.) Докторант, който поне една година преди отчисляването е работил и продължава да работи по основно трудово правоотношение в ЮЗУ „Неофит Рилски“, заплаща разходите по процедурата за защита на дисертацията, в случай че не се яви на защита в 18-месечен срок от отчисляването.

(5) (Нова – м.11.2018 г., предишна ал. 4 – м.05.2019 г.) Правото на защита може да бъде упражнено не по-късно от 5 години от решението на факултетния съвет по ал. 1.

Чл. 47. Редовните докторанти в Университета могат да участват в конкурси за изпращане на докторанти български граждани за обучение в докторантура в чужбина при условия, посочени в междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен, и при определени допълнителни изисквания.

Чл. 48. (1) (Изм. и доп. - м.07.2011 г.) Средствата за финансово и материално осигуряване на разработваните дисертационни трудове, включително за експериментална работа, се определят с утвърдени план-сметки за всяка академична година по видове разходи.

(2) (Изм. и доп. - м.07.2011 г.) Докторантите, които се обучават в редовна форма имат право на средствата по предходната алинея в размер не по-голям от 40 процента от определената годишна държавна субсидия в съответното професионално направление.

(3) (Нова - м.07.2011 г.) План-сметките за всяка академична година се приемат от съвета на основното звено и се утвърждават от ректора.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”

Чл. 49. (1) Образователната и научна степен „Доктор” се присъжда в Университета при спазване на условията и по реда на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и тези Вътрешни правила само за специалности и професионални направления, които са получили акредитация за подготовка на докторанти от Националната агенция за оценяване и акредитация.

(2) (Доп. – м.11.2018 г.) Образователната и научна степен „Доктор” се присъжда на лица, които притежават образователно-квалификационната степен „Магистър“ и отговарят на минималните национални изисквания, след обучение в докторантура и успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, правилника за прилагането му и на настоящите правила.

Чл. 50. (1) (Изм. и доп. – м.11.2018 г.) Придобитата в чужбина образователна и научна степен „Доктор“ се признава от министъра на образованието и науката чрез Националния център за информация и документация или от ректора на Университета при спазване на нормативните актове и международните договори, по които Република България е страна.

(2) (Нова – м. 10.2013 г.) Признаването на придобитите в чужбина образователни и научни степени се извършва по ред и условия, приети с решение на Академичния съвет.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) За извършеното признаване от Университета се издава удостоверение, което се изпраща за вписване на лицата по чл. 2а, ал. 2 от ЗРАСРБ в регистъра по чл. 2а от същия закон.

(4) (Отменена - м. 10.2013 г., предишна ал. 3 – м.11.2018 г.).

(5) (Отменена - м. 10.2013 г., предишна ал. 4 – м.11.2018 г.).

Чл. 51. (Изм. – м.11.2018 г.) До защита на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ се допуска кандидат, който:

1. е отчислен с право на защита;

2. е подготвил дисертационен труд, който отразява резултатите от неговите изследвания;

3. (нова – м.11.2018 г.) отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

Чл. 52. (1) (Нова – м.11.2018 г.) В срок до един месец след изтичането на срока на обучение катедрата предлага на факултетния съвет докторантът да бъде отчислен с право или без право на защита.

(2) (Изм. и доп. - м.05.2011 г., м.07.2012 г., изм. – м.04.2016 г., предишна ал. 1, изм. – м.11.2018 г.) Докторантът придобива право на защита на дисертационния си труд след изпълнение на дейностите по обучението, успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план, и подготвен в значителна степен дисертационен труд.

(3) (Предишна ал. 2, изм. – м.11.2018 г.) Право на защита се придобива с решение на факултетния съвет по предложение на съвета на катедрата, взето на първото заседание след заседанието на катедрата.

(4) (Нова – м.11.2018 г.) Правото на защита може да бъде упражнено не по-късно от 5 години от решението на факултетния съвет по предходната алинея.

(5) (Предишна ал. 3, изм. – м.11.2018 г.) Докторантите, придобили право на защита, се отчисляват със заповед на ректора на Университета.

(6) (Нова - м. 05.2011 г., предишна ал. 4, изм. – м.11.2018 г.) При отчисляването докторантът представя документ, издаден от отдел „Академично и научно развитие“, от който да е видно, че е изпълнил задълженията, свързани с обучението му.

Предварително обсъждане

Чл. 53. (1) Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Той трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

(2) Дисертационният труд трябва да бъде представен във вид и обем, съответстващи на специфичните изисквания на катедрата и да съдържа: заглавна страница, съдържание, увод, изложение, заключение, резюме на получените резултати с декларация за оригиналност, библиография.

Чл. 54. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Докторантът представя дисертацията си на научния ръководител, който преценява готовността за защита, и се произнася в едномесечен срок от представянето на дисертационния труд. При положителна оценка на готовността на докторанта за защита на дисертационния труд научният ръководител предлага на съвета на катедрата да се открие процедура за предварително обсъждане.

(2) (Нова – м.11.2018 г.) При отрицателна оценка на научния ръководител, както и при непроизнасяне в срока по ал. 1 докторантът може да отнесе въпроса за разглеждане пред съвета на катедрата, който се произнася окончателно за готовността за защита.

(3) (Нова – м.07.2021 г., доп. – м.09.2021 г.) В четиринадесетдневен срок преди откриване на процедурата за предварително обсъждане на дисертационния труд пред

съвета на първичното звено, дисертацията задължително се проверява с програма за плагиатство от оторизиран член на издателския съвет при Издателския комплекс „Неофит Рилски“.

(4) (Нова – м. 09.2022 г.) С програмата за плагиатство се допуска извършването на не повече от две проверки. Втората проверка се заплаща от кандидата в размер, определен със заповед на ректора.

(5) (Нова - м. 07.2012 г., изм. – м.04.2016 г., предишна ал. 2, изм. – м.11.2018 г., предишна ал. 3 – м.07.2021 г., предишна ал. 4 – м. 09.2022 г.) Процедурата за предварително обсъждане се открива с доклад на научния ръководител.

(6) (Предишна ал. 2 - м.07.2012 г., предишна ал. 3, изм. – м.11.2018 г., предишна ал. 4 – м.07.2021 г. , предишна ал. 5 – м. 09.2022 г.) Процедурата за предварително обсъждане се провежда пред катедрения съвет при наличието на не по-малко от три хабилитирани лица в съответното професионално направление.

(7) (Предишна ал. 3 - м. 07.2012 г., предишна ал. 4, изм. – м.11.2018 г., предишна ал. 5 – м.07.2021 г. , предишна ал. 6 – м. 09.2022 г.) Ако катедрата няма необходимия брой хабилитирани лица в съответното професионално направление, нейният състав се разширява със заповед на ректора.

(8) (Предишна ал. 4 - м. 07.2012 г., предишна ал. 5, изм. – м.11.2018 г., предишна ал. 6., предишна ал. 7 – м. 09.2022 г.) Катедрата възлага изготвяне на рецензия от хабилитирано лице в съответното професионално направление.

Чл. 55. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Катедрата взема решение за готовността за защита пред научно жури след обсъждане на представени от докторанта дисертация, автореферат и декларация за съответствие с минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Декларацията трябва да бъде придружена с доказателствен материал.

(2) При положително решение за готовността за защита съветът на катедрата обсъжда и прави предложение за състав на научното жури. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на научното жури и могат да дават свои предложения за членове.

(3) Ръководителят на катедрата, в срок от 10 дни, представя на декана на факултета доклад и цялата документация във връзка с процедурата както и 3 екземпляра от дисертационния труд и 10 броя от автореферата.

Избор на жури и изготвяне на рецензии и становища

Чл. 56. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Факултетният съвет в срок не по-късно от един месец след предложението на катедрата определя състава на научното жури и датата на защитата и прави предложение до ректора за утвърждаването им.

(2) В 7-дневен срок от предложението на факултетния съвет ректорът утвърждава със заповед научното жури, с която се определя и датата на защитата.

Чл. 57. (1) (Изм. - м. 07.2011 г., изм. – м.11.2018 г.) Научното жури е в състав от пет хабилитирани лица в съответната научна област или научни области по темата на дисертацията. Най-малко един от членовете на журито е професор. Най-малко трима от членовете на журито са външни за Университета. Научният ръководител не може да бъде член на журито.

(2) За председател на научното жури се определя хабилитирано лице, заемащо академична длъжност в Университета.

(3) (Изм. - м. 07.2011 г.) В 14-дневен срок от заповедта на ректора научното жури избира от състава си двама рецензенти.

Чл. 58. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Членовете на журито изготвят две рецензии и три становища. Едната от рецензиите се изготвя задължително от външно лице.

Рецензиите и становищата задължително завършват с положителна или отрицателна оценка, а в случаите по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ, членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство в дисертационния труд, представен за оценяване. Рецензиите и становищата се предават в съответната катедра до три месеца от избора на научното жури.

(2) (Нова – м.11.2018 г.) В случаите по ал. 1 научното жури се произнася с решение, което се приема с обикновено мнозинство, относно наличието или липсата на плагиатство. Решението се приема в срок не по-дълъг от 7 дни след изтичането на срока по ал. 1.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) Кандидатът за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ не се допуска до защита на дисертационния си труд, когато научното жури е приело решение за наличие на плагиатство.

(4) (Нова – м.11.2018 г.) Решението на научното жури може да се оспори пред факултетния съвет по ред, определен от този правилник.

(5) (Предишна ал. 2, изм. – м.11.2018 г.) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет страницата на Университета от отдел „Академично и научно развитие“ не по-късно от 10 дни преди датата за защита.

Защита на дисертация

Чл. 59. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд на кандидата, който е допуснат до защита, в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) На откритото заседание по ал. 1:

1. председателят на научното жури представя докторанта;
2. докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;
3. председателят на научното жури представя рецензиите и становищата на научното жури;
4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;
5. всеки член на научното жури публично обявява своята оценка – положителна или отрицателна;
6. председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

(3) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил три или повече положителни оценки.

(4) (Изм. – м.11.2018 г.) При неуспешна защита дисертацията се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането, се открива нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 60. (1) Образователната и научна степен „Доктор“ се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Образователната и научна степен „Доктор“ се удостоверява с диплома, която се издава по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката, на български език, а при заявено искане от лицето се издава приложение на английски език.

(3) Дипломата се изпраща в МОН за регистриране в тридневен срок след издаването ѝ.

(4) Университетът изпраща в Националния център за информация и документация в електронен и печатен вариант информация за защитените докторски

дисертации заедно с копие от тях и авторефератите на дисертациите.

Чл. 60а. (Отм. – м.11.2018 г.).

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“

Чл. 61. (Доп. – м.11.2018 г.) Научната степен „Доктор на науките“ се присъжда на лица с придобита образователна и научна степен „Доктор“ и които отговарят на минималните национални изисквания след успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, на правилника за неговото приложение и на тези Вътрешни правила.

Чл. 61а. (Нов – м. 09.2013 г.) (1) (Изм. и доп. – м.11.2018 г.) Придобитата в чужбина научна степен „Доктор на науките“ се признава от министъра на образованието и науката чрез Националния център за информация и документация или от ректора на Университета, при спазване на нормативните актове и международните договори, по които Република България е страна.

(2) (Доп. – м.11.2018 г.) Признаването на придобитите в чужбина научни степени от ректора на Университета се извършва по ред и условия, приети с решение на Академичния съвет.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) За извършеното признаване от Университета се издава удостоверение, което се изпраща за вписване на лицата по чл. 2а, ал. 2 от ЗРАСРБ в регистъра по чл. 2а от същия закон.

Чл. 62. При равни други условия лицата, придобили научна степен „Доктор на науките“, ползват предимство при заемане на академични длъжности.

Чл. 63. (1) Дисертационният труд за придобиване на научната степен „Доктор на науките“ трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(2) Дисертационният труд по ал. 1 се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“.

(3) (Нова - м.05.2014 г.) Кандидатите за придобиване на научна степен „Доктор на науките“ в срок от 1 до 31 октомври подават в отдел „Академично и научно развитие“ следните документи:

1. доклад на декана на съответния факултет;
2. попълнен формуляр за съответствие с минималните национални изисквания за научната степен „Доктор на науките“, придружен с доказателствен материал;
3. протокол от заседанието на катедрения съвет за изпълнение на минималните национални изисквания.

(4) (Нова - м. 07.2012 г., предишна ал.3 - м. 05.2014 г., изм. и доп. – м.11.2018 г.) Процедурата за предварително обсъждане от съвета на съответната катедра се открива при представянето на протокола от комисията, определена със заповед на ректора, за верифициране изпълнението на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

Предварително обсъждане

Чл. 64. (1) Кандидатът предлага дисертационния труд по чл. 63 и автореферат в катедрата за обсъждане, което се извършва в негово присъствие. Ако съветът одобри работата на кандидата, ръководителят на катедрата предлага на съответния факултетен съвет да открие процедура за предварително обсъждане.

(2) Факултетният съвет въз основа на предложението по ал. 1 взема решение за откриване на процедурата с обикновено мнозинство от присъстващите на заседанието членове на съвета.

Чл. 65. (1) Предварителното обсъждане на дисертационния труд се осъществява в катедрата при наличието на най-малко 5 хабилитирани лица в същата научна област. В случаите, когато в първичното звено няма 5 щатни хабилитирани лица, по предложение на катедрата със заповед на ректора се прави еднократно разширение на катедрения съвет с хабилитирани преподаватели.

(2) Катедреният съвет взема решение за готовността за защита на дисертацията пред научно жури и за неговия състав.

(3) След положително решение на катедрения съвет и утвърждаване състава на научното жури от факултетния съвет кандидатът подава в отдел „Академично и научно развитие” следните документи за продължаване на процедурата:

1. заявление до ректора, с което се изразява желание и готовност за защита пред научно жури;

2. (изм. – м.11.2018 г.) протоколите от заседанията на първичното звено и на факултетния съвет, на които е взето решение за готовността на кандидата за защита пред научното жури;

3. предварителни писмени мнения и рецензии по дисертационния труд (ако има такива);

4. списък на публикациите по дисертационния труд с подпис на кандидата;

5. (изм. – м.11.2018 г.) автобиография по европейски образец, с актуална снимка и подпис;

6. дисертационен труд в 4 екземпляра;

7. автореферат към дисертационния труд в 10 екземпляра.

Защита на дисертационния труд

Чл. 66. (1) Защитата на дисертационния труд се провежда публично пред научно жури в състав от 7 хабилитирани лица. Най-малко трима от членовете са професори. Най-малко четирима от членовете са външни лица за Университета.

(2) В 7-дневен срок от предложението на факултетния съвет ректорът утвърждава със заповед научното жури, с която се определя и датата на защитата.

Чл. 67. (1) Трима от членовете на научното жури, двама от които са професори, изготвят рецензии. Поне една от рецензиите е на лице, което е външен член на журито. Останалите членове на научното жури изготвят становища.

(2) Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в катедрата до три месеца след избора на научното жури.

(3) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет страницата на Университета не по-рано от 30 дни и не по-късно от 10 дни преди заключителното заседание на журито.

Чл. 68. (1) (Изм. – м. 11.2018 г.) За защита се прилагат съответно разпоредбите на чл. 58 и 59, ал. 1 и 2.

(2) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил най-малко четири положителни оценки, като всеки член на журито публично обявява своята оценка.

(3) Неуспешно защитена дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 69. (1) Научната степен „Доктор на науките” се придобива от деня, в който

дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Научната степен „Доктор на науките” се удостоверява с диплома, която се издава по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език. Дипломата се изпраща за регистриране в МОН в тридневен срок след издаването ѝ.

(3) (Нова - м. 02.2012 г.) В случаите, когато научната степен „Доктор на науките“ се придобива от лице, което е и ректор, дипломата се подписва от председателя на общото събрание на университета.

Глава трета **ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ И НЕАКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ**

Раздел I **Общи положения**

Чл. 70. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Академичните и неакадемичните длъжности се откриват при условията и по реда, определени със ЗРАСРБ, правилника за прилагането му и с тези вътрешни правила. В тези правила са отразени и допълнителните изисквания за заемане на академичните длъжности „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“, които отразяват спецификата на отделните професионални направления.

(2) Академичните и неакадемичните длъжности се заемат по трудово правоотношение.

(3) (Изм. - м.05.2014 г., изм. и доп. – м.11.2018 г.) Преминаването в Университета на същата или съответна академична длъжност, заемана в друго висше училище или научна организация, включително и от друго чуждестранно висше училище или научна организация, които са признати и акредитирани от съответните за чуждата държава компетентни органи, може да се извършва и без конкурс и избор със заповед на ректора след решение на Университетската комисията по необходимост от обявяване на конкурси и решение на факултетния съвет.

(4) (Нова - м.12.2011 г., изм. - м.05.2014 г.) Лицата, които кандидатстват за преминаване на академична длъжност при условията на предходната алинея, подават в отдел „Академично и научно развитие” следните документи:

1. заявление до ректора;
2. автобиография (европейски образец);
3. (нова - м.05.2014 г., изм. – м.11.2018 г.) справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и допълнителните изисквания по чл. 1, ал. 2 и 3 от настоящите правила, придружени с необходимите доказателства;
4. (Предишна т. 3 - м. 05.2014 г.) диплома за образователната и научна степен „Доктор“;
5. (Предишна т. 4 - м. 05.2014 г., доп. – м.11.2018 г.) удостоверение за заеманата академична длъжност в другото висше училище;
6. (Предишна т. 5 - м. 05.2014 г.) списък на публикации, изобретения и други научно-приложни разработки с подпис на кандидата;
7. (Предишна т. 6 - м. 05.2014 г.) декларация за липса на обстоятелства, свързани с нарушения на права на интелектуална собственост.

(5). (Предишна ал. 4, изм. – м.12.2011 г., изм. – м.05.2014 г.) Трудов договор по чл. 111 от КТ може да се сключи с хабилитирани лица на академична длъжност в друго висше училище или научна организация след решение на Университетската комисията по необходимост от обявяване на конкурси и решение на факултетния съвет.

(6) (Предишна ал. 4, изм. – м.12.2011 г., доп. – м.11.2018 г.) При прекратяване на трудовия договор не по вина на хабилитираното лице се запазват всички лични права, произтичащи от съответната академична длъжност, включително правото на участие в научни журита, определени по реда на ЗРАСРБ и настоящите правила

Чл. 70а. (Нов – м.11.2018 г.) Лицата, заемащи академичните длъжности, подлежат на периодично атестиране не по-малко от един път на 5 години по ред, определен в Закона за висшето образование и Правилника за атестиране на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Раздел II

Условия и ред за заемане на академичната длъжност „Асистент“

Чл. 71. (1) (Изм. – м. 07.2021 г) На длъжност „Асистент“ може да бъде назначен докторант, отчислен с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд. Назначаването се извършва от ректора на Университета по предложение на факултетния съвет, съгласувано със съответната катедрата. Трудовият договор се сключва за срок не по-дълъг от две години.

(2) (Изм. – м.02.2021 г., изм. – м.07.2021 г.) На длъжност „Асистент“ може да бъде назначено и лице, което не е докторант. Назначаването става от ректора на Университета по предложение на факултетния съвет, съгласувано със съответната катедрата. Трудовият договор се сключва за срок не по-дълъг от четири години.

(3) (Предишна ал. 4 – м.07.2021 г.) В срока на трудовия договор лицето, заемашо длъжността „Асистент“, предприема действия за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“.

(4) (Нова – м.07.2021 г.) На длъжност „Асистент“ може да бъде назначено и лице с придобита образователната и научна степен „Доктор“. Назначаването става от ректора на Университета след решение на факултетния съвет по предложение на катедрата. Трудовият договор се сключва за срок не по-дълъг от пет години.

(5) (Нова – м.07.2021 г.) Предложението на факултетния съвет по ал. 1, ал. 2 и ал. 4 до ректора за назначаване на длъжност „Асистент“ се прави въз основа на осигурена преподавателска заетост на кандидата за срока на договора по утвърдените нормативи за преподавателска дейност в Университета.

(6) (Предишна ал. 3, изм. – м.07.2021 г.) Кандидатите за длъжност „Асистент“ подават в отдел „Академично и научно развитие“ следните документи:

1. заявление до ректора;
2. (отм. – м.07.2021 г.);
3. (изм. – м.11.2018 г.) автобиография по европейски образец, с актуална снимка и подпис;
4. диплома за завършена магистърска степен;
5. медицинско свидетелство;
6. свидетелство за съдимост;
7. удостоверение за стаж по специалността, когато е приложимо;
8. доказателство (сертификат, диплома и др.) за компютърни умения когато е приложимо;
9. доказателство (сертификат, диплома и др.) за владеене на чужд език, ако има такава;
10. списък на публикациите в съответната научна област, ако има такива.

(7) (Предишна ал. 5 – м.07.2021 г.) След изтичане на срока на договора нов срочен трудов договор със същото лице не може да се сключва.

(8) (Предишна ал. 6, изм. – м.07.2021 г.) Лицата на длъжност „Асистент“ с придобита образователната и научна степен „Доктор“ могат да участват в обявен от

Университета конкурс за заемане на академичната длъжност „Главен асистент” по реда на настоящите правила.

Раздел III

Условия и ред за заемане на академичната длъжност „Главен асистент“

Общи условия

Чл. 72. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) Академичната длъжност „Главен асистент” се заема само от лице, което отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и на допълнителните изисквания, определени в тези правила и притежава образователната и научна степен „Доктор”, която за специалностите от регулираните професии съответства на обявения конкурс.

(2) Академичната длъжност „Главен асистент” се заема въз основа на конкурс и избор.

Чл. 73. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „Главен асистент” се оценяват по съвкупност по следните критерии и показатели, ако се приложими за съответната област:

1. учебна работа:

а) аудиторни и извънаудиторни занятия – използване на електронно обучение;

б) работа със студенти и докторанти – съвместна работа със студенти в изследователски и творчески проекти.

2. изследователска работа:

а) (изм. – м.11.2018 г.) участие в изследователски проекти, завършили с научни резултати;

б) (изм. – м.11.2018 г.) научни публикации – печатни, както и електронни научни публикации, включително в научния електронен архив на Югозападния университет „Неофит Рилски“.

3. (изм. – м.11.2018 г.) творческа работа – при научните специалности в областта на изкуствата вместо изследователска работа може да се оценяват художественотворчески постижения като:

а) създаване на произведения на изкуството с национално признание;

б) членство в творческа организация;

в) творчески изяви – поне една творческа изява на международно признат форум;

г) участие в проект в областта на културата.

4. работа по учебна програма или курс.

Обявяване на конкурса и документи за участие

Чл. 74. (1) (Доп. – м.11.2018 г.) Конкурсът се обявява в „Държавен вестник” и на интернет страницата на Университета. Информация за конкурса се изпраща и до Националния център за информация и документация за публикуване не по-късно от 7 дни след решението за обявяване на конкурса от академичния съвет.

(2) Кандидатите за участие в конкурса подават в отдел „Академично и научно развитие” следните документи:

1. заявление до ректора за допускане;

2. автобиография (европейски образец);

3. диплома за образователната и научна степен „Доктор“;

4. медицинско свидетелство;

5. свидетелство за съдимост;

6. удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;

7. (изм. – м.11.2018 г.) списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати с подпис на кандидата;

8. декларация за липса на обстоятелства, свързани с нарушения на права на интелектуална собственост;

9. (изм. – м.11.2018 г.) справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и допълнителните изисквания, определени в настоящите правила, придружени с необходимите доказателства.

(3) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса е два месеца от обявяването му в „Държавен вестник“.

Чл. 75. (1) (Доп. – м.11.2018 г., изм. – м.09.2019 г.) Кандидатите се допускат до участие в конкурса от комисия, в която се включват деканът на факултета, за чиито нужди е конкурсът, и ръководителят на катедрата, която е направила предложението. Председателят и останалите членове на комисията се определят със заповед на ректора в срок до изтичането на двата месеца от обявяването на конкурса. Комисията проверява съответствието на подадените документи с изискванията за допустимост с изключение на минималните национални изисквания и допълнителните изисквания на Университета в 7-дневен срок от изтичането на срока за подаване на документи за участие.

(2) (Нова – м.11.2018 г.) Съответствието с минималните национални изисквания и с допълнителните изисквания на Университета се проверява от научното жури.

(3) (Предишна ал. 2, изм. – м.11.2018 г., изм. – м.09.2019 г.) За допускането на кандидатите до участие в конкурса комисията съставя протокол, който се подписва от всички членове. В 14-дневен срок след решението на комисията по допустимост председателят на определеното по чл. 76, ал. 1 жури уведомява чрез сайта на университета кандидатите за допускането им до участие в конкурса, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за това.

(4) (Предишна ал. 3, изм. – м.11.2018 г., изм. – м.09.2019 г.) Допуснатите кандидати се уведомяват писмено за датата, часа и мястото на провеждане на конкурса в срока по ал. 3.

(5) (Предишна ал. 2, изм. – м.11.2018 г.) Конкурсът се провежда не по-късно от един месец от изпращане на съобщението по ал. 4.

Конкурс и избор

Чл. 76. (1) Конкурсът се провежда от научно жури в състав от *пет* хабилитирани лица. Най-малко двама от членовете на журито са външни. Председател на журито е хабилитиран преподавател от Университета.

(2) Съставът на научното жури се определя не по-късно от *два месеца* от обявяването на конкурса в „Държавен вестник“.

(3) Научното жури се определя със заповед на ректора по предложение на катедрата и след утвърждаване от факултетния съвет.

(4) (Изм. – м.11.2018 г.) На своето първо заседание, което се свиква от ръководителя на катедрата, обявила конкурса, не по-късно от *14 дни* след решението на комисията по допустимост научното жури избира един от членовете си за председател, разглежда документите на кандидатите и определя датата и мястото на провеждането на заключителното заседание.

(5) (Нова – м.11.2018 г.) В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на въпроси на членовете на журито.

(6) (Предишна ал. 5, изм. – м.11.2018 г.) Всеки член на журито оценява

кандидатите поотделно въз основа на:

1. (изм. – м.11.2018 г.) изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и допълнителните изисквания, определени в настоящите правила като рецензират резултатите и приносите и оценяват положително или отрицателно всеки кандидат;

2. (изм. – м.11.2018 г.) устното представяне по избраната от кандидатите тема и отговорите на въпросите на членовете на журито.

(7) (Нова – м.11.2018 г.) В случаите по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство в представените за оценяване публикации, като научното жури се произнася с решение, прието по реда на чл. 10, ал. 4 от ЗРАСРБ изречение първо. Решението на научното жури може да се оспори пред факултетния съвет.

(8) (Предишна ал. 6, изм. – м.11.2018 г., изм. – м.09.2019 г.) Резултатите от представянето на всеки кандидат се отразяват в протокол и се съобщават на кандидатите от председателя на журито в деня на конкурса.

Чл. 77. (1) (Отм. – м.11.2018 г.).

(2) (Изм. – м.11.2018 г.) Не по-късно от 7 дни след провеждане на заключителното заседание председателят на научното жури представя на факултетния съвет обобщен доклад-заключение за резултатите от конкурса, в който се включва и решението по ал. 6 с предложение за провеждане на избор, като докладът се подписва от всички членове на журито.

(3) (Изм. – м.11.2018 г.) При повече от един класиран кандидат, научното жури прави мотивирано предложение за избор на конкретен кандидат в доклада си до факултетния съвет.

Чл. 78. (1) Изборът на „Главен асистент“ се провежда от факултетния съвет не по-късно от 14 дни след получаване на предложението на журито.

(2) (Нова - м.12.2011 г., изм. - м.09.2012 г., изм. и доп. – м.11.2018 г.) Факултетният съвет взема решението за избор на „Главен асистент“ с явно гласуване с обикновено мнозинство от присъстващите членове на академичния състав. В гласуването участват само членовете на факултетния съвет, които са хабилитирани лица, и лица, притежаващи образователната и научна степен „Доктор“ и/или научната степен „Доктор на науките“.

(3) В срок до 14 дни след провеждане на избора всеки от кандидатите, явили се на конкурсния изпит, се уведомява писмено от декана на факултета за резултата от конкурса и избора.

Чл. 79. (Изм. - м. 05.2011 г.) Избраните кандидати се назначават от ректора в *едномесечен* срок от съобщението за избора им.

Раздел IV

Условия и ред за заемане на академичната длъжност „Доцент“

Общи условия

Чл. 80. (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „Доцент“ трябва да отговарят на следните условия:

1. (доп. - м.11.2018 г.) да са придобили образователната и научна степен „Доктор“, която за специалностите от регулираните професии трябва да бъде по същата специалност;

2. не по-малко от две години:

а) да са заемали академична длъжност „Асистент“, „Главен асистент“, или

б) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на

научноизследователски екип в Университета или в друго висше училище или научна организация, или

в) да са упражнявали художественотворческа дейност, или

г) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

3. да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или доказателства за съответни на тях художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” и за придобиването на научната степен „Доктор на науките”;

4. (нова – м.11.2018 г.) да отговарят на съответните минимални национални изисквания и на допълнителните изисквания на Университета, определени в настоящите правила;

5. (нова – м.11.2018 г.) да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

(2) (Доп. – м.11.2018 г.) Монографията или равностойните публикации, както и всички останали доказателства на кандидата по предходната алинея, трябва да са по направлението на обявения конкурс.

(3) Кандидатите представят в отдел „Академично и научно развитие” заявление с необходимите документи за кандидатстване и доказателства за обстоятелствата по предходните алинеи.

Чл. 81. (1) Заемането на академичната длъжност „Доцент” се осъществява въз основа на конкурс и избор.

(2) Конкурсът се открива при осигурена аудиторна преподавателска натовареност от най-малко 360 часа, от които поне 45 часа са лекции по задължителни дисциплини.

(3) Цялостната натовареност на заемащите академични длъжности в Университета включва аудиторна, извънаудиторна заетост и научноизследователска дейност в съотношение 1:1,5:2.

Обявяване, допускане на кандидатите и провеждане на конкурса

Чл. 82. (1) Конкурсът се обявява в „Държавен вестник” и на интернет страницата на Университета.

(2) Кандидатите за участие в конкурса подават в отдел „Академично и научно развитие” следните документи:

1. заявление до ректора за допускане;

2. (изм. - м. 12. 2011 г.) протокол от обсъждане на монографичния труд или на равностойни публикации в специализирани научни издания. При разглеждане на монографичен труд в катедра, състояща се от неспециалисти, катедреният съвет се разширява с поне 3 хабилитирани преподаватели от същото професионално направление/специалност, в което е разработен труда, и най-малко един от тях е рецензент;

3. (нова – м.11.2018 г.) справка за изпълнение на минималните национални изисквания, съответно на допълнителните изисквания, посочени в настоящите правила;

4. автобиография (европейски образец);

5. диплом за образователната и научна степен „Доктор“;

6. (предишна т. 3, изм. – м.11.2018 г.) документи, удостоверяващи изпълнението на изискванията на чл. 80, чл. 81, ал. 2 и 3 и чл. 84, ал. 2 от настоящите правила;

7. (нова – м.11.2018 г.) справка за оригинални научни приноси, към които

се прилагат съответните доказателства;

8. (предишна т. 6, изм. – м.11.2018 г.) медицинско свидетелство;

9. (предишна т. 7, изм. – м.11.2018 г.) свидетелство за съдимост;

10. (предишна т. 8, изм. – м.11.2018 г.) удостоверение за стаж по специалността;

11. (предишна т. 9, изм. – м.11.2018 г.) списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати с подпис на кандидата;

12. (предишна т. 10, изм. – м.11.2018 г.) декларация за липса на обстоятелства, свързани с нарушения на права на интелектуална собственост.

13. (Отменена - м.07.2012 г., предишна т.11, изм. – м.11.2018 г.)

(3) (Изм. и доп. – м.02.2021 г.) Всички трудове и публикации за участие в конкурса се представят в 4 комплекта документи на хартиен носител – 1 оригинал и 4 идентични с оригинала копия, и 8 броя на дигитален носител в „pdf“ формат – идентични с оригинала.

(4) (доп. – м.11.2018 г.) За допускане до участие в конкурса се прилагат разпоредбите на чл. 75, ал.1 и 2.

Чл. 83. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) Конкурсът се провежда от научно жури в състав от *седем* хабилитирани лица, най-малко трима от които са професори. Най-малко трима от членовете са външни. На своето първо заседание научното жури избира един от вътрешните си членове за председател.

(2) Научното жури се определя със заповед на ректора най-късно до изтичането на двумесечния срок от обявата на конкурса в „Държавен вестник“ по предложение на катедрата при спазване условията за несъвместимост по чл. 4, ал. 5 от ЗРАСРБ и след утвърждаване от факултетния съвет.

(3) (Изм. – м.09.2019 г.) В 14-дневен срок след решението на комисията по допустимост научното жури взема решение за допускане на кандидатите до оценяване и определя за допуснатите кандидати двама рецензенти, от които поне единият заема академичната длъжност „Професор“. Останалите членове на научното жури изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидат.

(4) (Нова – м.11.2018 г.) В случаите по чл. 4, ал. 11 на ЗРАСРБ членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство в представените за оценяване публикации, като научното жури се произнася с решение, прието с обикновено мнозинство, не по-късно от изтичането на срока по чл. 27, ал. 1 от ЗРАСРБ.

(5) (Нова – м.11.2018 г.) Решението на научното жури по предходната алинея може да се оспори пред факултетния съвет.

(6) (Предишна ал. 4, изм. – м.11.2018 г.) Членовете на научното жури представят в катедрата рецензиите и становищата си в срок до два месеца от утвърждаването им в състава на научното жури.

(7) (Предишна ал. 5, изм. – м.11.2018 г.) В съответствие с изискването на чл. 27, ал.1 от ЗРАСРБ, резюметата на трудовете на кандидатите след защита на докторска дисертация, рецензиите и становищата на членовете на журито включително решението по ал. 4, трябва да се публикуват на интернет страницата на Университета не по-рано от 30 дни и не по-късно от 10 дни преди заключителното заседание на журито.

(8) (Предишна ал. 6, изм. – м.11.2018 г.) Научното жури провежда конкурса в срок до шест месеца от обявлението в „Държавен вестник“.

(9) (Предишна ал. 7, изм. – м.11.2018 г.) Ръководителят на катедрата докладва на катедрен съвет за представените рецензии и становища.

(10) (Предишна ал. 8, изм. и доп. – м.11.2018 г.) Не по-късно от една седмица преди заключителното заседание на журито кандидатът представя в катедрата писмени отговори или възражения на съдържащи се в рецензиите и становищата критични бележки.

Чл. 84. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност „Доцент” според изпълнението на условията по чл. 80 от тези правила. В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към тях въпроси от членовете на научното жури.

(2) При равни условия по чл. 80 научното жури взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на тези от следните допълнителните показатели, които са приложими в съответната област:

1. свързани с учебната дейност:

а) аудиторни и извънаудиторни занятия – разработване на лекционни курсове, нововъведения в методите на преподаване, осигуряване на занимания в практическа среда извън Университета;

б) публикации на учебни материали – издаден учебник или публикуван електронен учебник, учебни помагала, ръководства и друг тип разработки по теоретични и приложни проблеми;

в) работа със студенти и докторанти, включително съвместна работа в научноизследователски и художественотворчески проекти; тюторство на студенти;

г) работа по учебна програма или курс.

2. свързани с научноизследователската дейност:

а) (нова – м.11.2018 г.) членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област;

б) (нова – м.11.2018 г.) приложени в практиката резултати от научни изследвания; изобретения и други продукти на интелектуалната собственост;

в) (предишна т.“а“, изм. – м.11.2018 г.) участие в научноизследователски проекти, завършили с публикации, изобретения, рационализации и др.; реализирани научни и научно-приложни разработки; участия с доклади на международни и национални научни форуми;

г) (предишна т.“б“, изм. – м.11.2018 г.) научни публикации – печатни и електронни в национални и международни издания; научни доклади на значими форуми в страната и чужбина.

3. свързани с художественотворческата или спортно-състезателната дейност:

а) (доп. – м.11.2018 г.) участие в проекти, завършили с творби; участия със самостоятелни доклади на международни или национални научни форуми; създаване на произведения на изкуството с международно признание или участие в международни спортни изяви; членство в творческа или спортна организация;

б) творчески изяви на международно признати форуми;

в) оригинални творчески или изпълнителски постижения, представени на утвърдени национални или международни фестивали, изложби, танцови спектакли, концерти;

г) представените авторски или изпълнителски постижения да присъстват в общественото пространство под формата на телевизионни или радио излъчвания от национални медии, на звуконосители, [^]V[^] или в печатен вид от утвърдени издателства;

д) в областта на спорта да е изявен специалист с доказани постижения като треньор, организатор и мениджър в определен спорт;

е) да е подготвил отбор или състезатели, класирали се на първо място в държавните общостудентски игри по съответния спорт;

ж) да е доказан спортен специалист и активен участник в обществени спортни прояви от регионален и национален мащаб.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) При научните специалности в областта на изкуствата вместо научноизследователска дейност може да се оценява художественотворческа дейност в съответствие с минималните национални изисквания, съответно допълнителните изисквания на Университета.

Чл. 85. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) Журито класира кандидатите с явно гласуване и ги предлага за избор от факултетния съвет. Предложението до съвета се изготвя от председателя на научното жури и се подписват от всички членове в 7-дневен срок.

(2) (Нова – м.11.2018 г.) Факултетният съвет взема решение с явно гласуване, с обикновено мнозинство от присъстващите. В гласуването участват само членовете на факултетния съвет, които са хабилитирани лица, и лицата, притежаващи образователната и научна степен „Доктор“ и/или научната степен „Доктор на науките“.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) Факултетният съвет може с мотивирано решение да отхвърли направеното от научното жури предложение въз основа на направените изказвания.

(4) (Предишна ал. 2, изм. – м.11.2018 г.) В срок до 14 дни след провеждане на избора всеки от участвалите в процедурата кандидати се уведомява писмено за резултата от конкурса от декана на съответния факултет.

(5) (Предишна ал. 3, изм. – м.11.2018 г.) Избраният доцент изнася публична академична лекция пред академичната общност в Университета в срок до два месеца след избора.

Чл. 86. (Изм. - м. 05.2011 г.) Трудовото правоотношение между Университета и лицето, спечелило конкурса, възниква от деня на утвърждаване на избора от факултетния съвет със заповед на ректора. Трудовият договор се сключва в едномесечен срок от утвърждаването на избора.

Раздел V

Условия и ред за заемане на академичната длъжност „Професор“

Общи условия

Чл. 87. (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „Професор“ трябва да отговарят на следните условия:

1. (доп. – м.11.2018 г.) да са придобили образователната и научна степен „Доктор“, която за специалностите от регулираните професии трябва да бъде от същата специалност;

2. да са заемали академичната длъжност „Доцент“ в Университета или в друго висше училище или научна организация не по-малко от две академични години или не по-малко от *пет години*:

а) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в Университета или в друго висше училище или научна организация, или

б) да са упражнявали художественотворческа дейност, или

в) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

3. да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или доказателства за съответни на тях художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят

представените за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“, на научната степен „Доктор на науките“ и за заемане на академичната длъжност „Доцент“;

4. да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации, изобретения и други научни и научноприложни разработки или художественотворчески постижения, които се оценяват по съвкупност;

5. (нова – м.11.2018 г.) да отговарят на минималните национални изисквания, съответно на допълнителните изисквания, определени в тези правила;

6. (нова – м.11.2018 г.) да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

(2) Ако кандидатите не са заемали академичната длъжност „Доцент“, те трябва да представят още един публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или съответни на тях доказателства за художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ и на научната степен „Доктор на науките“.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) Кандидатите представят справка за изпълнение на минималните национални изисквания, съответно на допълнителните изисквания на университета, както и справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства.

(4) (Нова – м.11.2018 г.) Академичната длъжност „Професор“ се открива, ако може да се осигури съответната преподавателска или изследователска натовареност съгласно настоящите правила.

Обявяване, допускане на кандидати и провеждане на конкурса

Чл. 88. (1) За обявяването на конкурса, при подаването на документи и допускането до участие се прилагат разпоредбите на чл. 82 от настоящите правила. Кандидатите представят и документи удостоверяващи изпълнението на изискванията по чл. 87 и чл. 90, ал.2 и ал. 3 от правилата.

(2) (Изм. и доп. – м.02.2021 г.) Всички трудове и публикации за участие в конкурса се представят в 5 комплекта документи на хартиен носител – 1 оригинал и 4 идентични с оригинала копия, и 8 броя на дигитален носител в „pdf“ формат – идентични с оригинала.

Чл. 89. (1) Конкурсът се провежда от научно жури в състав от седем членове - най-малко четирима от тях са професори и най-малко трима са външни лица. Изготвят се три рецензии и четири становища.

(2) (Нова – м.11.2018 г.) В случаите по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ, касаещи плагиатство се прилагат разпоредбите на чл. 26, ал. 4 и 5 от същия закон.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) До оценяване се допускат лицата, които отговарят на условията на чл. 87, включително на минималните национални изисквания, съответно допълнителните изисквания, определени с настоящия правилник.

(4) (Предишна ал. 2 , изм. – м.11.2018 г.) Съставът на научното жури се определя и утвърждава по реда на чл. 4 от настоящите правила.

(5) (Предишна ал. 3 , изм. – м.11.2018 г., изм. – м. 09.2019 г.) В 14-дневен срок след решението на комисията по допустимост научното жури определя от състава си трима рецензенти, поне двама от които са професори. Останалите членове на научното жури изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата.

(6) (Предишна ал. 4, изм. – м.11.2018 г.) Членовете на научното жури представят в първичното звено рецензиите и становищата си в срок до два месеца от

утвърждаването им в състава на научното жури.

(7) (Предишна ал. 5, изм. – м.11.2018 г.) Рецензиите и становищата трябва да отговарят на съответните изисквания и да са оформени съгласно примерните образци, дадени в приложенията към настоящите правила.

(8) (Предишна ал. 6 , изм. – м.11.2018 г.) В съответствие с изискването на чл. 27, ал. 1 от ЗРАСРБ, рецензиите, становищата и резюметата на трудовете на кандидатите след заемането на академичната длъжност „Доцент” трябва да се публикуват на интернет страницата на Университета не по-рано от 30 дни и не по-късно от 10 дни преди заключителното заседание на журито.

(9) (Предишна ал. 7 , изм. – м.11.2018 г.) Не по-късно от една седмица преди заключителното заседание на журито кандидатът представя в първичното звено писмени отговори или възражения на съдържащи се в рецензиите и становищата критични бележки.

Чл. 90. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност „Професор” в съответствие с изпълнение на постиженията, посочени в чл. 29, ал. 3 от ЗРАСРБ и според изпълнението на условията по чл. 87 и утвърдените с тези правила допълнителни изисквания.

(2) (Изм. – м.11.2018 г.) При равни условия по ал. 1 научното жури взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на тези от следните допълнителни показатели, които са приложими за съответната област:

1. свързани с учебната дейност:

а) аудиторни и извънаудиторни занятия – споделяне на опита в преподаването и курсовете и супервизия и консултиране на колеги; осигуряване на занимания в практическа среда извън съответното висше училище или научна организация; разработване на лекционни курсове; преподаване по специалността на чужд език;

б) издадени учебници или публикувани електронни учебници по разработени от кандидата лекционни курсове;

в) дейност със студенти и докторанти, включително ръководство на докторанти, назначени на преподавателски позиции във висше училище или научна организация;

2. свързани с научноизследователската дейност:

а) ръководство на научноизследователски проекти; създаване на научна група от преподаватели; членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област; участия с доклади в международни и национални научни форуми; авторитетни отзиви; създаване на ново направление в науката; създадена научна школа; изнасяне на лекции в чуждестранни университети;

б) приложени в практиката резултати от научни изследвания; изобретения и рационализации;

3. (доп. – м.11.2018 г.) свързани с художественотворческата или спортната дейност:

а) (доп. – м.11.2018 г.) членство в творческа организация; създадена творческа школа; изнасяне на лекции в чуждестранни университети; художественотворчески или спортни изяви, включително творчески или спортни изяви на международно признати форуми;

б) създаване на произведения на изкуството с международно признание.

(3) При научните специалности в областта на изкуствата научноизследователската дейност може да се замести с художественотворческа дейност.

Чл. 91. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) Заемането на академичната длъжност „Професор” се осъществява въз основа на конкурс и избор, проведени при условията и по реда на глава трета, раздел IV от ЗРАСРБ, както и в съответствие с разпоредбите на

раздел III от Правилника за приложението му.

(2) (Нова – м.11.2018 г.) Факултетният съвет може да се произнася по процедури за заемане на академичната длъжност „Професор“ само ако поне една трета от състава на съвета с право на глас е от лица, заемащи академичната длъжност „Професор“ или притежаващи научната степен „Доктор на науките“.

(3) (Нова – м.11.2018 г.) В състава на съвета по ал. 2 задължително се включват членовете на академичния състав на съответния факултет, които заемат академичната длъжност „Професор“ или притежават научната степен „Доктор на науките“.

(4) (Нова – м.11.2018 г.) При невъзможност да се изпълни условието по ал. 2 за участие в конкретната процедура за заемане на академичната длъжност „Професор“ могат да бъдат привлечени и външни членове, които отговарят на изискванията на ал. 2.

(4) (Нова – м.11.2018 г.) За неуредените въпроси относно реда за заемане на академичната длъжност „Професор“ се прилагат съответно разпоредбите на раздел III от ЗРАСРБ.

Раздел VI

Изисквания за заемане на неакадемичната длъжност „Преподавател ”

Чл. 92. (Изм. – м.12.2014 г.) На неакадемични длъжности могат да бъдат назначавани лица, които да осъществяват преподавателска дейност за неспециалисти.

(2) Нехабилитирани лица, на които се възлага само преподавателска дейност по езиково обучение, спорт, изкуства и други, се назначават на длъжност „Преподавател“ и „Старши преподавател“ на срочен трудов договор.

(3) (Изм. – м.12.2014 г.) Ректорът на Университета може да назначава лицата по ал. 2 на срочен трудов договор за времето на учебната заетост съгласно Календарния график за съответната учебна година. Назначаването става след решение на факултетния съвет, в чиято структура е обслужващата катедра. Нов срочен трудов договор със същото лице може да се сключи по предложение на факултета.

(4) (Изм. – м.12.2014 г.) Лицата, кандидатстващи за длъжност „Преподавател”, трябва да са придобили образователно-квалификационна степен „Магистър” в съответното на преподаваната дисциплина професионално направление.

(5) Необходими документите за кандидатстването:

1. заявление до ректора за участие в конкурса;
2. автобиография (европейски образец);
3. диплома (с приложението) за придобита образователно - квалификационна степен „Магистър” - оригинал или нотариално заверено копие;
4. удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
5. мотивационно писмо за участие в конкурса;
6. свидетелство за съдимост;
7. медицинско свидетелство;
8. други документи, удостоверяващи интересите и постиженията им в съответната научна област.

(6) (Отм. - м.12.2014 г.)

(7) (Отм. - м.12.2014 г.)

(8) (Отм. - м.12.2014 г.)

(9) (Изм. – м.12.2014 г.) Заемащите длъжността по ал. 2 имат само учебна натовареност.

(10) (Изм. – м.12.2014 г.) Лица, на длъжност „Преподавател“ със стаж повече от 5 години в Университета, могат да се кандидатира за заемане на длъжността

„Старши преподавател” след избор от факултетния съвет по предложение на катедрата.

Глава пета **КОНТРОЛ**

Чл. 93. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) Министърът на образованието и науката осъществява контрол върху откритите и неприключили процедури за придобиване на научна степен, както и за заемане на академични длъжности относно съответствието им с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Вътрешните правила на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

(2) (Изм. и доп. – м.11.2018 г.) Контролът по ал. 1 се осъществява чрез проверки по собствена инициатива или по сигнал на заинтересувано лице като обхваща:

1. нарушения при провежданите на процедури;
2. конфликт на интереси при формирането на съставите на научните журита по реда на ЗРАСРБ;
3. наличие на плагиатство в дисертационните трудове и представените за оценяване публикации;
4. недостоварност на представените научни данни.

(3) (Изм. и доп. – м.11.2018 г.) Сигналът по ал. 2 трябва да съдържа името, адреса и подписа на подателя, описание на нарушенията, както и посочване на доказателствата, които ги подкрепят. Срокът за подаване на сигнала е до приключване на съответната процедура.

(4) (Отм. – м.11.2018 г.)

(5) (Нова – м.11.2018 г.) Проверката се извършва от Комисия по академична етика, създадена към министъра на образованието и науката за разглеждане на сигналите, отправени до него относно нарушения при провежданите процедури за присъждането на научни степени или заемането на академични длъжности, както и относно сигнали за наличието на плагиатство в дисертационните трудове и представените за оценяване публикации, недостоварност на представените научни данни, конфликт на интереси при формирането на съставите на научните журита.

(6) (Нова – м.11.2018 г.) При проверката се проверява цялата процедура, независимо от посоченото в сигнала. Проверката завършва с доклад, който съдържа и констатации за редовността на всеки отделен етап от процедурата.

(7) (Нова – м.11.2018 г.) Министърът на образованието и науката може да изисква информация и документи от Университета във връзка с контролираните процедури в тридневен срок от изтичането на срока по чл. 30, ал. 6 от ЗРАСРБ.

(8) (Предишна ал. 5, изм. – м.11.2018 г.) Министърът на образованието и науката се произнася в срокове, определени в чл. 30 на ЗРАСРБ.

Чл. 94. (1) (Изм. – м.11.2018 г.) В случай на констатирано нарушение министърът на образованието и науката има право да спре защита на дисертация, съответно конкурса или избора на главен асистент, доцент и професор. В заповедта за спиране се определя срок за отстраняване на нарушението и се съобщава на висшето училище. Спирането е еднократно и за срок до един месец.

(2) (Нова – м.11.2018 г.) Университетът е длъжен да отстрани констатираните нарушения и да представи доказателства в срока по ал. 1.

(3) (Изм. – м.11.2018 г.) Процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се възобновяват със заповед на министъра на образованието и науката, ако нарушенията са отстранени.

(4) (Отм. – м.11.2018 г.)

(5) (Отм. – м.11.2018 г.)

(6) (Отм. – м.11.2018 г.)

(7) (Изм. – м.11.2018 г.) Когато са налице условията по ал. 2 и министърът не издаде заповед за възобновяване след изтичане на едномесечния срок от спирането, процедурата може да се възобнови от ректора на Университета

(8) (Нова – м.11.2018 г.) В случаи на констатирано нарушение от Комисията по академична етика и при неотстраняване на нарушенията по чл. 30, ал. 2, т. 1 и 2 от ЗРАСРБ, при непредставяне на съответните доказателства в срока по ал. 2, както и при наличие на плагиатство в дисертационните трудове и представените за оценяване публикации или недостоверност на представените научни данни, министърът на образованието и науката издава заповед за прекратяване на съответната процедура.

(9) (Нова – м.11.2018 г.) При системни нарушения при провеждане на процедурите за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности, както и при неизпълнение на заповедите по ал. 2 за отстраняване на констатираните нарушения в провежданите процедури, министърът на образованието и науката предлага отнемане на програмната акредитация на съответните докторски програми на Университета.

(10) (Нова – м.11.2018 г.) Заповедите на ректора на Университета за заемане на академичните длъжности и актовете за присъждане на научни степени могат да се оспорят по административен ред пред министъра на образованието и науката за нарушения по чл. 30, ал. 2, т. 1-4.

(11) (Нова – м.11.2018 г.) Производството пред министъра на образованието и науката започва по жалба на заинтересовано лице, подадена чрез висшето училище или научната организация в 14-дневен срок от уведомяването за актовете приети по предходната алинея.

(12) (Нова – м.11.2018 г.) Ректорът на университета може сам да отмени оспорения акт по ал. 9, след като получи становище по жалбата от факултетния съвет. Становището се приема по ред, определен от Вътрешните правила на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

(13) (Нова – м.11.2018 г.) В случай че ректорът не отмени оспорения акт по ал. 9, той изпраща жалбата и цялата документация със свое становище до министъра на образованието и науката в 14-дневен срок от получаването на жалбата.

(14) (Нова – м.11.2018 г.) В едномесечен срок от получаването на документите по ал. 4 министърът на образованието и науката организира проверка по реда на чл. 30, ал. 4-12 от ЗРАСРБ.

Чл. 95. (1) Университетът осъществява свой вътрешен контрол чрез комисия, определена със заповед на ректора.

(2) (Изм. – м.11.2015 г., изм. – м.09.2016 г.) В комисията, в която председател е заместник-ректорът по научната дейност, членове са хабилитиран преподавател, избран от Академичния съвет, ръководителят на отдел „Академично и научно развитие”, юриконсулт на Университета и председателят на Контролния съвет.

(3) (Доп. – м.11.2018 г.) Комисията осъществява контрол и координация по спазването на процедурите за придобиване на научните степени „Доктор” и „Доктор на науките” и за заемането на академичните длъжности „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“ в Университета.

(4) (Изм. – м.11.2018 г.) Ректорът на Университета чрез създадената по ал. 1 комисия предоставя на Комисията по академична етика по чл. 30а от Закона за развитие на академичния състав информация и документи във връзка с контролираните процедури, както и доказателствата за отстранените нарушения по чл. 31, ал. 2 от

ЗРАСРБ.

(5) (Нова – м.11.2018 г.) При установяване на конфликт на интереси при съставянето на научните жури по реда на ЗРАСРБ, съответните лица нямат право да участват като членове на научно жури в продължение на три години, считано от датата на влизане в сила на акта за установяване на конфликт на интереси.

Чл. 96. (Нов – м.11.2018 г.) (1) Освобождава се от академична длъжност лице:

1. когато бъде доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове, въз основа на които е придобило или е участвало в процедура за придобиване на научна степен, или е заело или е участвало в конкурс за заемане на академична длъжност;

2. което в качеството си на член на жури или на факултетен съвет е дало становище в резултат на извършено от него престъпление, установено с влязла в сила присъда;

3. което е получило отрицателна оценка при две последователни атестации.

(2) Отнемането на научна степен и освобождаването от длъжност се извършват от ректора на Университета по реда на Закона за висшето образование и тези вътрешни правила.

Чл. 97. (Нов – м.11.2018 г.) При освобождаването от академична длъжност по чл. 96, ал. 1, т. 1 и 2 и отнемането на научна степен по чл. 35, ал. 2 от ЗРАСРБ всички права на лицето, произтичащи от научната степен и академичната длъжност се смятат за отменени.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Професионалните направления и научните области по смисъла на тези правила се определят съответно на областите на висшето образование и професионалните направления, определени с Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на МС от 24.06.2002 г. (Обн., ДВ, бр. 64 от 2002 г.).

§ 2. (1) Съотношението на заемащите академичните длъжности в Университета е:

1. хабилитирани лица - нехабилитирани лица: 1:1
2. „Професор” - „Доцент”: 1: 4
3. „Асистент” - „Главен асистент”: 1:4.

(2) При необходимост Академичният съвет може да променя това съотношение.

§ 3. (1) Документацията и базата данни, свързани с обучението на докторанта, се съхраняват в отдел „Академично и научно развитие”.

(2) Катедрите разработват и съхраняват документи свързани с обучението на докторанта.

§ 4. Ресорните заместник-ректор и заместник-декани осъществяват контрол във връзка с обучението на докторантите.

§ 5. (1) (Изм. и доп. - м. 07.2011 г., изм. и доп. - м. 04.2012 г., изм. и доп. – м.05.2014 г., изм. и доп. – м.02.2021 г.) Процедура по обявяването на конкурс за заемане на академична длъжност „Главен асистент”, „Доцент” и „Професор” се открива след представяне в срок от 3 до 31 януари в отдел „Академично и научно развитие“ следните документи:

1. доклад на декана на факултета до определената със заповед на ректора Университетска комисия за необходимост от обявяване на конкурси;

2. решение на съвета на катедрата за обявяване на конкурс за заемане на

академична длъжност;

3. (изм. – м.11.2018 г.) справка за изпълнение от кандидатите на минималните национални изисквания, съответно на допълнителните изисквания, посочени в настоящите правила, придружена с доказателствен материал;

4. (изм. – м.11.2018 г.) протокол от заседанието на катедрения съвет за изпълнение на минималните национални изискванията, както и на допълнителните изисквания на Университета към кандидатите за придобиване на съответната научна степен или за заемане на академична длъжност.

(2) (Доп. - м.07.2011 г., изм. и доп. - м.05.2014 г., изм. – м.11.2018 г., изм. и доп. – м.02.2021 г.) Комисията по ал. 1 се произнася в срок до 15 март на календарната година при спазване на съотношенията на академичния състав съгласно § 2 от Допълнителните разпоредби от настоящите правила в съответствие с утвърденото щатно разписание, осигуреността на лекционните курсове, с оглед акредитацията на професионалните направления и натовареността на съответната длъжност и изпълнението на минималните национални изискванията, както и на допълнителните изисквания на Университета.

(3) (Изм. - м. 12.2011 г., доп. – м.05.2014 г., изм. – м.11.2015 г., изм. – м.09.2016 г., изм. – м.11.2018 г., изм. – м. 02.2021 г.) Комисията по ал. 1 включва заместник-ректора по научноизследователската дейност, началник отдел „Научни проекти“, декан на съответния факултет, юрисконсулт и главен счетоводител.

(3) (Нова - м. 07.2011 г., изм. – м.11.2015 г.) Факултетният съвет взема решение за обявяване на конкурс за заемане на академична длъжност в едномесечен срок от утвърждаването на решението на комисията по ал. 1 от ректора и прави предложение до Академичния съвет.

(5) (Предишна ал. 4 – м.07.2011 г., изм. - м.07.2011 г.) Академичният съвет взема решение за обявяване на конкурси за заемане на академични длъжности в Университета не по-късно от 28 февруари. По изключение, необходимостта за обявяване на конкурс, извън посочения период, се съгласува с ректора.

(6) (Предишна ал. 5 – м.07.2011 г.) Конкурсите по ал. 4 се обявяват в 14-дневен срок след решението на Академичния съвет.

§ 5а. (1) (Нова - м. 07.2012 г., доп. - м.04.2014 г., изм. – м.11.2015 г., изм. – м.09.2016 г.) Комисията по чл. 54, ал. 2 и по чл. 63, ал. 3 включва заместник-ректор по научноизследователската дейност, декан на съответния факултет или негов заместник, главен счетоводител и ръководител на съответната катедра.

(2) (Нова - м. 04.2014 г., изм. – м.02.2021 г.) В случаите по чл. 63, ал. 3, комисията по предходната алинея се произнася през м. март на всяка академична година.

§ 6. Катедрата, за чиито нужди е обявеният конкурс, осигурява условия за работата на научното жури в съответствие със сроковете за провеждане на процедурата.

§ 7. (1) При обективна невъзможност за присъствено гласуване на член от състава на научното жури решенията могат да се вземат и неприсъствено, като председателят по време на заседанието установява телефонна или интернет връзка с отсъстващия член на журито по начин, който да убеди всички членове на журито за волята на неприсъстващия член.

(2) В случаите по ал. 1 неприсъственото гласуване се потвърждава в писмен вид в 14-дневен срок от провеждането му.

(3) Неприсъствено могат да гласуват не повече от двама членове при седемчленно жури и не повече от един при петчленно жури.

§ 8. (Изм. – м.11.2018 г.) „Външни членове” са лицата, които към датата на

утвърждаване на научното жури или най-малко пет години преди тази дата не са упражнявали преподавателска или научна дейност по трудово правоотношение с Университета.

§ 9. При участие в конкурс за заемане на академична длъжност „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“ кандидатите декларират, че ще работят в Университета не по-малко от 5 години след сключване на трудовия договор.

§ 10. (Изм. – м.11.2018 г.) „Монографичен труд“ по смисъла на чл. 80, ал. 1, т. 3, и чл. 87, ал. 1, т. 3 от настоящите правила е публикувано научно издание, което съдържа пълно и всестранно изследване на определен предмет, проблем или личност, написано от един или от няколко автори, придържащи се към един и същ възглед. Монография е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание, който има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава ISBN и е в обем не по-малък от 100 стандартни страници с 1800 знака на страница. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове.

§ 11. (Изм. – м.11.2018 г.) Не по-малко от 10 броя от монографичния труд трябва да бъдат депозирани в библиотеката на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

§ 12. Библиотечно-информационният отдел на университетската библиотека, в двуседмичен срок от присъждането на образователната и научна степен „Доктор“ и научната степен „Доктор на науките“ или от заемането на академичната длъжност, депозира в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ по един екземпляр от дисертационните и монографичните трудове.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Всички права като заплащане, предимство при участие в конкурси и други, свързани с научните степени и научните звания, придобити при условията и по реда на Закона за научните степени и научните звания (ЗНСНЗ), се запазват.

§ 2. Придобилите преди влизането в сила на ЗРАСРБ научната степен „Доктор на науките“ без да имат образователна и научна степен „Доктор“, ползват правата на придобилите образователна и научна степен „Доктор“.

§ 3. Университетът е длъжен да осигури на лицата, които не притежават научната и образователна степен „Доктор“, заварени на длъжностите „Асистент“, „Старши асистент“ и „Главен асистент“, условия за зачисляване за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в самостоятелна подготовка.

§ 4. (1) Трудовите правоотношения на лицата по § 1, които към влизането на ЗРАС заемат научно-преподавателска длъжност и притежават научна степен, получена съгласно ЗНСНЗ, се запазват на следните академични длъжности:

1. За „Асистент“, „Старши асистент“ и „Главен асистент“ - на академичната длъжност „Главен асистент“;

2. За „Доцент“ на академичната длъжност „Доцент“;

3. За „Професор“ на академичната длъжност „Професор“.

(2) Трудовите правоотношения на лицата по § 1, които към влизането в сила на този закон заемат научно-преподавателска или научна длъжност, но не притежават научна степен, получена съгласно отменения Закон за научните степени и научните звания, се запазват на следните академични длъжности:

1. за „Асистент“ - на академичната длъжност „Асистент“;

2. за „Старши асистент“ и „Главен асистент“ – на академичната длъжност „Главен асистент“;

3. за „Доцент“ – на академичната длъжност „Доцент“;

4. за „Професор“ – на академичната длъжност „Професор“.

(3) Лицата по ал. 2, т. 2 се преназначават на академичната длъжност „Асистент“, ако в срок до 4 години от влизането в сила на този закон не придобият образователната и научна степен „Доктор“.

(4) (Нова – м.12.2014 г.) Лицата на длъжност „Главен асистент“, които не са придобили образователна и научна степен „Доктор“ в срока по ал. 3 се преназначават на академичната длъжност „Асистент“ по срочен трудов договор, считано от 01.01.2015 година до 06 юни 2015 година, а лицата, отчислени с право на защита след 31.12.2012 година – за срок от една година.

(5) (Нова - м.12.2011 г., предишна ал. 4 – м.12.2014 г., изм. – м.07.2021 г.) Лицата, които заемат академичната длъжност „Асистент“ по чл. 71, ал. 1, ал. 2 и ал. 4 се назначават на трудов договор със срок една година, като срокът се удължава с решение на съвета на основното звено по предложение на катедрата, в зависимост от необходимостта от преподаване на съответната дисциплина.

(6) (Нова – м.12.2014 г., отм. – м.07.2021 г.).

§ 4а (Нов – м. 02.2014 г., доп. – м.01.2018 г.) Лицата на академичните длъжности „Асистент“, „Главен асистент“, „Преподавател“ и „Старши преподавател“ и работниците и служителите в административните и обслужващите звена на Университета, които се обучават в редовна форма за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ могат да заемат длъжността на не повече от половин щат по време на обучението си.

§ 5. Възнагражденията за участие в научно жури се определят с решение на Академичния съвет и се заплащат след изготвянето на доклад до факултета.

§ 6. За участие в обявените конкурси за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“, на научната степен „Доктор на науките“ и за заемане на академична длъжност кандидатите заплащат такси за административни услуги, определени с решение на Академичния съвет.

§ 7. (1) (Изм. - м.02.2012 г., изм. – м.05.2018 г.) Разходите по защитата на редовни и задочни докторанти, се заплащат от Университета в случай, че защитата се осъществи не по-късно от една година от датата на отчисляването.

(2) (Нова – м.06.2011 г., изм. – м.09.2013 г.) Докторантите – български граждани, които се обучават срещу заплащане, заплащат разходите по защита на дисертацията.

(3) (Нова – м.09.2013 г.) Докторантите – чужди граждани, които се обучават срещу заплащане, заплащат разходите по защита на дисертацията, освен в случаите при които защитата се осъществи не по-късно от 5 години от датата на зачисляването.

§ 8. (1) Разходите във връзка с конкурсните процедури за заемане на академичната длъжност „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“ или в процедура по защита на дисертационен труд се заплащат от Университета. В случаите, когато кандидатите са участвали в предишни процедури за същата академична длъжност или за придобиване на образователна и научна и научна степен, без да са избрани, включително и по отменения Закон за научните степени и научните звания, обявени от ЮЗУ „Неофит Рилски“ или от други висши училища и Българска академия на науките, разходите са за сметка на кандидатите.

(2) Кандидатите за участие в процедурите подават декларация по образец, че не са участвали в предишни конкурси за „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“, както и за придобиване на образователна и научна и научна степен.

(3) (Нова - м.04.2014 г.) Разходите по процедури за защита на дисертационни трудове за придобиване на научна степен „Доктор на науките“, разработени от лица, които не са от академичния състав на университета са за сметка на кандидатстващите.

(4) (Нова - м.12.2011 г., изм. - м. 02.2012 г., предишна ал.3 - м. 04.2014 г.) В

случай, че кандидат се откаже от участие в конкурс за заемане на академична длъжност или в процедура за защита на дисертационен труд, всички извършени разходи до момента на прекратяването на процедура са за сметка на отказалия се кандидат.

(5) (Нова - м. 02.2012 г., предишна ал.4 - м. 04.2014 г.) При заявяване на участието си в конкурс за заемане на академична длъжност или в процедура за защита на дисертационен труд, кандидатите попълват декларация за случаите по предходната алинея.

§ 9. (Отм. – м.11.2018 г.).

§ 10. При възникнали обстоятелства и невъзможност да се състави научно жури съгласно изискванията на настоящите правила, ректорът има право със заповед да назначи състав на научното жури съгласно чл. 4, ал. 3 от ЗРАСРБ и чл. 2 от Правилника за неговото приложение и съобразно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления.

§ 11. Всички нерешени въпроси в настоящите правила се решават от ректора.

§ 12. Правилата се приемат на основание Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн. ДВ, бр. 101 от 28.12.2010 г.) и Правилника за неговото приложение (обн. ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 08.03.2011 г.) и влизат в сила от датата на приемането им от Академичния съвет.

§ 13. (Нов – м.11.2018 г.) Югозападният университет „Неофит Рилски“ приема Европейската харта за изследователи, Кодекса за поведение при подбор на изследователи и Етичен кодекс.